

# Iz sveta tišine

Letnik XXXVII, št. 12, december 2016 | ISSN 1318-139



Dedek Mraz obiskal tudi DGN Ljubljana



Atlet Tadej, strelka Sandra in gluhi košarkarji so postali športniki leta 2016



Rekordnih šestnajst nastopov na gledališkem festivalu gluhih

# Obvestilo uredniškega odbora

Glasilo Iz sveta tišine pripomore h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Vljudno vas vabimo, da soustvarjate naše glasilo Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: [urednistvo.ist@zveza-gns.si](mailto:urednistvo.ist@zveza-gns.si).

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite brezplačno prejemati, nam pišite na e-naslov: [urednistvo.ist@zveza-gns.si](mailto:urednistvo.ist@zveza-gns.si) ali pa svoje ime, priimek ter naslov sporočite na naslov: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo IST je dosegljivo tudi v virtualni obliki, na naslovu: [www.zveza-gns.si](http://www.zveza-gns.si).

**Uredništvo**

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA KULTURO

# Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

Prijazna spodbuda našim piscem

## BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

## SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega čitalnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvorno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti.

Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

**Uredništvo**

**Izdajatelj:** Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** [www.zveza-gns.si](http://www.zveza-gns.si) **Urednik:** Adem Jahjefendič, **Namestnica urednika:** mag. Tina Grošel, [groselj@zveza-gns.si](mailto:groselj@zveza-gns.si) **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko, Robert Žlajpah **Lektorica:** Darka Tepina Podgoršek **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo obvezno tudi mnenja ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

**Fotografije na naslovnici:** Atlet Tadej, strelka Sandra in gluhi košarkarji so postali Športniki leta 2016 (foto Sašo Letonja), Dedek Mraz obiskal tudi DGN Ljubljana (foto Tine Jenko), Rekordnih šestnajst nastopov na gledališkem festivalu gluhih (foto Sabina Hmelina)

## **Bo Zakon o osebni asistenci gluhim in gluhoslepim prinesel komunikacijski dodatek?**

Poslanska skupina Nova Slovenija je 24. novembra 2016 v Državni zbor vložila predlog osnutka Zakona o osebni asistenci (v nadaljevanju ZOA). Ne glede na zakonsko praznino se osebna asistenca v državi izvaja že vrsto let. Sicer gre zgolj za projektno delo prek Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Za zdaj so sredstva za izvajanje prek javnega razpisa zagotovljena še do konca leta 2018.

Osnovni namen in cilj predloga ZOA je zagotovitev pomoči osebnega asistenta tistim invalidom, ki takšno pomoč nujno potrebujejo, bodisi pri socialnih aktivnostih bodisi osnovnih potrebah, kot so osebna higiena, oblačenje, hranjenje, v gospodinjstvu in drugih dnevnih opravilih, pri gibanju, sporazumevanju ipd. Povedano drugače: cilj ZOA je zagotoviti invalidom, da lahko živijo v skupnosti in enako kot drugi odločajo o svojem življenju. Zato se jim zagotovi osebna asistenca na domu, delovnem mestu, pri izobraževanju in vključevanju v družbeno okolje.

Za gluhe, slepe in gluhoslepe osebe je še posebej pomemben 9. člen ZOA, saj jim ta prvič v zgodovini naše države zagotavlja denarno nadomestilo oz. komunikacijski dodatek. Predlagatelji zakona ocenjujejo, da bi bilo uporabnikov takšnega dodatka 800. V prvem letu izvajanja ZOA pa bi država za komunikacijski dodatek in storitve osebne asistencije morala zagotoviti skupno osem milijonov evrov proračunskih sredstev.

Predlog o komunikacijskem dodatku pa je v skupnosti oseb z okvaro sluha in dvojno senzorno okvaro dvignil nemalo prahu.

8. člen ZOA določa različne oblike osebne asistencije, ki smo jih že našteali. V predlogu zakona pa kot pogoj za uveljavljanje te pravice navaja tudi, da bi moral invalid osebno asistenco potrebovati najmanj 30 ur na teden, da je star med 18 in 65 let ter da ni institucionaliziran.

Gluhim, slepim in gluhoslepim, ki med storitvami 8. člena predloga zakona potrebujejo samo pomoč pri komunikaciji in spremstvu, ZOA omogoča tudi denarno nadomestilo oz. komunikacijski dodatek, in sicer v vrednosti obsega pet ur osebne asistencije na teden. To nadomestilo je namenjeno gluhim, slepim ali gluhoslepim za vsakodnevna opravila, na primer pri nakupih v trgovini ipd.

Če uporabnik že prejema katerega od dodatkov za pomoč in postrežbo, bodisi iz naslova pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja bodisi pravic vojnih invalidov ali pravic s področja družbenega varstva duševno in telesno prizadetih oseb, se mu komunikacijski dodatek izplača v višini razlike med dodatkom za pomoč in postrežbo ter denarnim nadomestilom, do katerega bi bil upravičen po ZOA.



*Pri varuhinji človekovih pravic, Vlasti Nussdorfer, je na praksi deklaracija z Downovim sindromom (foto Sašo Letonja)*

Pravice do osebne asistencije ne morejo koristiti osebe, ki so vključene v celodnevno institucionalno varstvo, imajo družinskega pomočnika ali so v dolgotrajni bolnišnični oskrbi. To med drugim pomeni, da če recimo starš gluhoslepega otroka ne hodi v službo, ampak opravlja službo družinskega pomočnika, ta gluhoslepi otrok ni upravičen do komunikacijskega dodatka. Do njega pa bodo upravičeni tisti, ki prejemajo zunanjo pomoč na domu.

O pravici do osebne asistencije bodo odločali centri za socialno delo. Ti bodo upravičencem na podlagi izvedenskega mnenja izdali ustrezno odločbo.

O spremembah, ki bi jih lahko uvedel predlog ZOA, je v tem trenutku težko ugibati. Na primer, koliko denarja bi lahko dobila gluha oseba kot komunikacijski dodatek? V predlogu zakona prav tako ni opredeljena lestvica izgube sluha, po kateri naj bi bile osebe upravičene do komunikacijskega dodatka, oziroma kdo se uvršča med gluhoslepe? Ta vprašanja naj bi predvidoma urejal poseben pravilnik, ki pa bo sprejet šele naknadno. Prav tako velja poudariti, da predlog zakona poslanci šele začenejajo obravnavati; ne vemo niti tega, kakšne spremembe bodo še vnesene in kakšno bo končno besedilo. Ne nazadnje pa lahko predlog ZOA poslanci tudi zavrnejo.

**Mag. Tina Grošelj**

»Po delih in besedah jih boste spoznali.«

### **Mnenje Ministrstva za kulturo, Službe za slovenski jezik o slovenskem znakovnem jeziku**

Na podlagi številnih pozivov, dogovorov in skupnih sestankov smo Ministrstvu za kulturo posredovali tudi najnovejšo sprejeto resolucijo evropskega parlamenta. Na podlagi vseh dogovorjanj je Ministrstvo za kulturo spisalo posebno izjavo o statusu in pomenu slovenskega znakovnega jezika. Izjave smo izredno veseli in z njo bomo nadaljevali prizadevanja in namenjali sredstva, da se uredi sistemsko financiranje razvoja slovenskega znakovnega jezika.



Pri posebni izjavi o statusu in pomenu slovenskega znakovnega jezika sta sodelovali tudi (z leve) Damjana Pečnik, državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo, in dr. Simona Bergoč, vodja službe za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo (foto Sašo Letonja)

### **Predlog Zakona o osebni asistenci**

Poslanska skupina Nove Slovenije je v Državni zbor vložila predlog Zakona o osebni asistenci, ki ohranja prag upravičencev od 18 do 65 let in najmanj 30 ur tedensko, vendar v 9. členu uvaja t. i. komunikacijski dodatek. Ta gluhim, slepim ali gluhoslepim uporabnikom, ki potrebujejo samo pomoč pri komunikaciji in spremstvu, omogoča, da se jim odobri osebna asistenca v obsegu 5 ur na teden v obliki denarnega nadomestila. Če ta uporabnik že prejema dodatek za pomoč in postrežbo na podlagi drugih predpisov, se mu izplača samo razlika med dodatkom in zneskom, do katerega bi bil upravičen. Pravica do osebne asistencije se izključuje s celodnevno institucionalnim varstvom, družinskim pomočnikom in dolgotrajno bolnišnično obravnavo, ne izključuje pa se s storitvijo pomoči na domu po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v tem primeru se število ur osebne asistencije ustrezno zmanjša). Predlog predvideva, da podrobnejšo opredelitev storitev osebne asistencije določi

minister, pristojen za invalidsko varstvo, skupaj z uporabniki. O pravici do osebne asistencije odloča center za socialno delo, ki na podlagi izvedenskega mnenja izda ustrezno odločbo, pritožbeni organ je MDDSZ. Izvedensko mnenje izda tričlanska komisija, v kateri sta predstavnik socialnega in zdravstvenega varstva ter predstavnik uporabnikov. Predlog predvideva, da se sredstva za osebno asistenco zagotovijo iz proračuna, začetek veljavnosti zakona pa s 1. 1. 2019. Predlog zakona je objavljen in kmalu se bo začel redni postopek za njegov sprejem oz. obravnavo. Gre za pomemben dokument, ki predvideva posebne pravice tudi za naše uporabnike.



Državni zbor RS

### **Predstavitve Slovarja slovenskega knjižnega jezika s slovenskim znakovnim jezikom**

Predstavniki Inštituta Frana Ramovša v okviru ZRC SAZU dr. Perdih je na ZDGNS predstavil veliko novost in pridobitev, ki je tudi svetovnega pomena: prilagojen nacionalni knjižni slovar tudi v znakovnem jeziku. Gre za izredno velik dogodek in pridobitev, saj se bodo lahko vsi, ki se bodo zanimali za slovenski jezik, podučili tudi o znakovnem jeziku. Dolgoletno dobro sodelovanje med ZDGNS in ZRC SAZU je obrodilo že prve sadove.



Dr. Andrej Perdih, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (foto Sašo Letonja)



### **Predstavitve Kataloga izobraževanj v letu 2017**

Z namenom bolj sistematičnega in organiziranega dela na področju izobraževanja in usposabljanja smo na ZDGNS pripravili katalog izobraževanj, ki bo vodilo naših izobraževanj v letu 2017. Veselita nas aktivna vloga in delo tudi naših gluhih in naglušnih predavateljev, ki bodo zagotovo velika pridobitev izobraževalnega centra na ZDGNS.



Zveza društev gluhih in naglušnih  
Slovenije

## **Katalog izobraževanj za leto 2017**

### **Predstavitve Kataloga literature in izdelkov na ZDGNS**

V letu 2016 smo posvetili posebno pozornost pregledu in objavi celotne literature in izdelkov, pri katerih je sodelovala ZDGNS. Rezultat tega dela je izdan katalog vseh izdelkov in literature, ki zelo

pregledno in slikovito olajša vpogled v seznam izdelkov na ZDGNS. Mnogo teh izdelkov je mogoče tudi naročiti, za kar je izdelana posebna povezava na spletni strani ZDGNS.



*Seznam literature in izdelkov*

### **Sprejem predsednika republike, predsednika vlade in predsednika DZ ob mednarodnem dnevu invalidov**

Ob mednarodnem dnevu invalidov so organizirali sprejem vseh invalidskih organizacij. Na srečanju se je odprlo veliko neformalnih pogovorov z željo po nadaljnjem sodelovanju.



*Predsednik RS Borut Pahor med nagovorom (foto Sašo Letonja)*

### **ZDGNS v medijih ob mednarodnem dnevu invalidov**

Na 2. programu Radia Slovenija, Valu 202, je potekala oddaja Ambulanta na temo življenje s slušnim aparatom. Irena Blazinšek je 30-letna diplomirana logističarka, lastnica rjavega pasu v karateju in neutrudna pisateljica. Sama sebi pravi »Gluhi knjigožer«. Ko je imela tri leta, so njeni starši ugotovili, da se je nehala odzivati na slušne dražljaje – brez pravega vzroka je postala gluha. Kako je živeti s slušnimi aparati, kakšen zvok ti lahko pričarajo in zakaj so gluhi v naši družbi še vedno nepriviligi-

rani, so bile teme oddaje. Na 1. programu Radia Slovenija pa je bila oddaja Studio ob sedemnajstih posvečena slovenskemu znakovnemu jeziku in pismenosti gluhih. Slovenski znakovni jezik, ki je pravno izenačen s slovenskim jezikom, je za več kot tisoč gluhih v Sloveniji prvi jezik. O položaju slovenskega znakovnega jezika, ki je uzakonjen od leta 2002, ter prizadevanjih Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije za večjo pismenost gluhih in ljudi z okvarami sluha so v Studiu ob sedemnajstih sodelovali Boris Horvat, Anton Petrič (s tolmačem Martinom Klepcem), Matjaž Juhart in dr. Simona Bergoč iz Službe za slovenski jezik Ministrstva za kulturo.



### Gledališki festival gluhih

V organizaciji MDGN Slovenske Konjice je potekal zelo bogat in dobro obiskan gledališki festival. Skoraj tri ure dolg program je ponudil predstave in gledališko umetnost z vseh koncev Slovenije. Veseli nas, da kultura in umetnost gluhih živita v vseh oblikah ustvarjenja.



Nastopajoči so dobili priznanja (foto Sašo Letonja)

### Gledališka predstava v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica v znakovnem jeziku

Izredno nas veseli, da je lanskoletni dan SZJ na temo dostopnosti gledališč za gluhe in naglušne obrodil sadove. Tako so se v SNG Nova Gorica potrudili in ponudili predstavo s tolmačem v znakovni jezik.

### Videovodnik v SZJ s podnapisi v Gledališkem muzeju SLOGI

Ob dnevu slovenskega znakovnega jezika so v SLOGI – Gledališkem muzeju objavili videovodnik v slovenskem znakovnem jeziku s podnapisi po stalni razstavi Hoja za gledališčem. Od jezuitov do Cankarja. Videovodnik je pripravila Melanie Likar v okviru projekta Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam. Stalna razstava v 2. nadstropju SLOGI – Gledališkega muzeja (Mestni trg 17, Ljubljana) osvetljuje pot, ki jo je slovensko gledališče prehodilo od druge polovice 17. stoletja. Takrat se je s prihodom jezuitov na Slovensko začela katoliška obnova in s tem versko gledališče (pasijonske procesije), v katerem se je že slišala slovenska beseda. Zajeti vsebinski sklop končuje krstna uprizoritev Cankarjeve drame Jakob Ruda – uprizorili so jo 16. marca 1900 v Deželnem gledališču, v stavbi torej, kjer ima svoje prostore SNG Opera in balet Ljubljana. V naslovni vlogi je nastopil Ignacij Borštnik. Razstava predstavlja vpetost slovenskega gledališča v evropska kulturna dogajanja in njegovo vlogo pri oblikovanju slovenske nacionalne zavesti. Zahvaljujemo se vsem sodelavcem po vsej Sloveniji za podporo in razumevanje pri zagotavljanju dostopnosti svojih ustanov za vse naše uporabnike.

### Seja UO ZDGNS ob koncu leta

Ob koncu leta se je še zadnjič sestal UO ZDGNS. Poleg rednega dela je obravnaval tudi postopke glede volitev za volilno skupščino 2017. Ob koncu leta smo se še srečali v neformalnem druženju z vsemi sodelavci, s katerimi smo gradili zelo uspešno, delovno in plodno leto 2016.



Upravni odbor (foto Sašo Letonja)

Zahvaljujem se vsem sodelavcem, partnerjem in številnim prijateljem, s katerimi smo skupaj gradili dobro leto 2016. Vsem želim vse dobro in pozitivno v letu 2017.

**Matjaž Juhart**

## Novoletna poslanica Mladena Veršiča, predsednika ZDGNS

Leto 2016 je bilo glede na 85-letno zgodovino delovanja ZDGNS eno najbogatejših let. Skupaj z društvi in Združenjem tolmačev smo opravili ogromno dela. Sadove našega skupnega dobrega dela bomo bolje razumeli šele čez čas. Smo odlična ekipa in prepričan sem, da je še veliko prostora za izboljšave. Pomembno je, da sta volja in želja, in tako se bo našla tudi prava pot.



*Predsednik Mladen Veršič med nagovorom (foto Sašo Letonja)*

Strokovna služba Zveze je skupaj s strokovno službo v društvih izpeljala številne posebne socialne programe na državni in lokalni ravni. Vse skupaj kaže na to, da izvajamo čedalje več aktivnosti v enako odmerjenem času. S tem je naše delo postalo še zahtevnejše, obenem pa transparentno in dostopno javnosti. Društva so izredno dragocena za vse naše člane, saj izvajajo posebne socialne programe, ki našim gluhih, gluhoslepim, naglušnim in osebam s polžkovim vsadkom lajšajo vsakodnevne izzive.

Kandidirali smo na številnih razpisih, na katerih smo pridobili dodatna sredstva za izvajanje naših programov. Uspešni smo bili tudi z nekaterimi do-

nacijami, ki so olajšale življenje našim članom in njihovim družinam.

Udeležili smo se številnih sprejemov, sestankov v državnem zboru, pri varuhinji človekovih pravic, na različnih ministrstvih in drugih državnih telesih, ki so pomembna za naše delo. Sodelovali smo tudi na nekaterih mednarodnih dogodkih gluhih in naglušnih na področju športa, kulture in posebnih vsebin pa tudi v evropskem parlamentu.

Zgledno smo sodelovali s fundacijo FIHO in vse večjim številom ministrstev. Svoje delo širimo na vsa področja življenja in dela naših članov. Dobro smo sodelovali z matičnim Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS in dopolnili sodelovanje z ministrstvi za kulturo, zdravje, šolstvo in javno upravo. Zaradi narave in širitve dela se čedalje bolj povezujemo z različnimi državnimi organi. Poudariti moram tudi pomembno vlogo Združenja tolmačev, ki so neprecenljiv most med gluhih in sliščečo javnostjo.

Marsikaj ne bi bilo mogoče doseči brez vseh vas – društev, gluhih in naglušnih ter strokovne podpore strokovnih sodelavcev, sekretarjev, Združenja tolmačev in številnih drugih, s katerimi imamo za naše uporabnike skupno vizijo o boljšem življenju v naši državi.

Veliko dela je bilo opravljenega; naj posebej omenim le Predlog Zakona o osebni asistenci, ki je v državnem zboru in ki prvič omogoča možnost komunikacijskega dodatka.

Vsem želim vesele božične praznike in uspešno, zdravo ter zadovoljno leto 2017.

**Mladen Veršič, predsednik ZDGNS**

# PIŠITE V NAŠE GLASILO

[urednistvo.ist@zveza-gns.si](mailto:urednistvo.ist@zveza-gns.si)

## Novoletna poslanica Darje Pajk, podpredsednice ZDGNS

December je čas, ko preverimo svoje letno delo, ko se oziramo naprej, v leto, ki prihaja. Je čas spraševanj in razmišljanj o tem, ali smo storili vse, kar smo si zadali, kako uspešni smo bili. Smo zadovoljni sami s seboj?

Smu bili slišani, razumljeni in upoštevani?

V preteklem letu je bilo veliko dobrih praks, dobrih dejanj, kjer sem začutila premik naprej tudi na področju razumevanja naglušnosti in gluhot tistih, za katere znakovni jezik ni pogovorni jezik.

Toda kljub temu še vedno zaznavam veliko težav na področju razumevanja naglušnosti, razumevanja poslušanja s polževim vsadkom; razumevanje potreb po različnih prilagoditvah in zahtevah ljudi z izgubo sluha je težko. Vsem, ki nimajo osebnih izkušenj s tem, je težko doumeti, za kako obsežno težavo pravzaprav gre. Populacija oseb z izgubo

sluha nevzdržno narašča in žalostno je, kako malo je poudarka na preventivi, na sodelovanju z izobraževalnimi institucijami o ustreznih pristopih do naglušnih in oglušelih v odrasli dobi.

Pohvale za trud za vse aktivnosti na področju prepoznavnosti znakovnega jezika in potrebnosti njegove uporabe! Obenem pa bi izrazila potrebo po aktivnem angažiranju za zagotavljanju pisne podpore. Pohvale odboru naglušnih, ki si je zastavil pogumne cilje, ki jih prenaša tudi v prihodnje leto. Sama sem bila nekajkrat razočarana, ker nismo napredovali po pričakovanjih, toda ... Vsi v odboru naglušnih imamo težko izgubo sluha, ki terja svoj davek tako v času in prilagajanju, fleksibilnosti – saj nas je nekaj najaktivnejših v odboru zaposlenih na drugih področjih dela, ki zahtevajo našo celostno delovanje – kot včasih tudi v nestrpnosti in obupu. Zgodi se, da nam zmanjka energije ali nas izda zdravje. Stalna pozornost je pogosto stresna, pa vendar prav ta vključenost v vsakdanji utrip sliščega sveta kaže področja, ki potrebujejo izboljšave. Želimo biti vključeni.

V prihodnjem letu si zato želim še aktivnejše sodelovanje strokovne službe zveze, da nam čim prej uspe doseči zastavljeno na področju slušnih aparatov, da nam uspe oblikovati in usposobiti ekipo za podnaslavljanje dogodkov v živo, da nam uspe v sodelovanju z EFHOH in IFHOH pripraviti kakovosten in prepoznaven izobraževalni program, ki bo potekal ob organizaciji obeh skupščin spomladi leta 2018. Želim si, da bi pokazali, da zmoremo upoštevati raznovrstnost zagotavljanja dostopnosti na vseh naših internih pa tudi eksternih prireditvah.

In ob novem letu želim poleg zdravja vsem nam veliko pozitivne, konstruktivne, odprte in iskrene komunikacije, sposobnosti upoštevanja in spoštovanja drug drugega, poslušanja in slišanja. To je pogoj za skupno dobro vseh nas, za naše skupno ustvarjanje. Skupaj zmoremo več, in brez nas naj se ne bi odločalo o nas. In to velja za vsa področja, ki jih zastopa zveza. In le to seveda vodi tudi v srečo in veselje, ki si ju vedno zaželimo.

Srečno vsem v letu 2017.



Darja Pajk, podpredsednica ZDGNS (foto Sašo Letonja)

Darja Pajk





Sporočilo za javnost IFHOH  
Mednarodni dan invalidov  
3. december 2016

Veseli nas, da praznujemo mednarodni dan invalidov, mednarodno slovesnost, ki jo Združeni narodi spodbujajo od leta 1992. Letošnja tema je ***Dosezimo 17 ciljev za prihodnost, kakršno želimo.***

Tema se navezuje na 17 ciljev trajnostnega razvoja agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo svetovni voditelji sprejeli septembra 2015. V prihodnjih 15 letih bodo ti cilji veljali za vse države v univerzalnem prizadevanju za odpravo revščine in neenakosti, ob tem pa bodo vzpostavljali trajnostne družbe, v katerih nihče ne bo ostal zadaj.

Mednarodna zveza naglušnih (IFHOH) si v sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami v okviru gibanja civilne družbe prizadeva, da bi bile osebe z invalidnostmi vključene v cilje trajnostnega razvoja. Napredek pri ciljih trajnostnega razvoja pomeni za našo skupnost dostop do slušnih aparatov, podporne tehnologije, podnaslavljanja, polževih vsadkov ter podpornih storitev vrstnikov in strokovnjakov.

Naši člani sestavljajo eno največjih skupin oseb z invalidnostmi. Med milijardo ljudi z invalidnostmi, kot jih po ocenah živi na svetu, je več kot 360 milijonov oseb z okvarami sluha.<sup>2</sup> Tako zajemajo osebe z okvarami sluha tretjino vseh oseb z invalidnostmi na svetu in so ena največjih kategorij invalidnosti.

Pozivamo vlade, naj zagotovijo, da bo naša skupnost vključena v njihove cilje trajnostnega razvoja pri izvajanju agende do leta 2030. S tem bodo dosegle številne cilje Konvencije o pravicah invalidov, ki je začela veljati pred desetimi leti.

Moto skupnosti invalidov Nihče ne sme ostati zadaj velja tudi za skupnost naglušnih. Nobena naglušna oseba ne bi smela ostati zadaj in biti prezrta. Na mednarodni dan invalidov bi morali biti vsi naglušni ljudje priznani in vključeni.

IFHOH je mednarodna neprofitna krovna organizacija, ki zagotavlja platformo za sodelovanje in izmenjavo informacij med njenimi člani in zainteresiranimi stranmi. IFHOH in Evropska zveza naglušnih (EFHOH) si prizadevata za spodbujanje boljšega razumevanja vprašanj v zvezi z okvarami sluha in za izboljšanje dostopa za naglušne ljudi.



**Dr. Ruth Warick, predsednica IFHOH**  
**info@ifhoh.org: www.ifhoh.org**

<sup>1</sup> Več informacij je na voljo na povezavi <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>

<sup>2</sup> Statistični podatki WHO: [http://www.who.int/pbd/deafness/WHO\\_GE\\_HL.pdf](http://www.who.int/pbd/deafness/WHO_GE_HL.pdf);

## Praznovanje dneva invalidov v predsedniški palači

Oktober leta 1992 so Združeni narodi 3. decembar razglasili za svetovni dan invalidov. Generalna skupščina ZN je 13. decembra 2006 sprejela Konvencijo o pravicah invalidov in Izbirni protokol h konvenciji o pravicah invalidov, letos pa poteka deseta obletnica mednarodnega dneva invalidov z naslovom Praznovanje dneva invalidov 2016. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je skupaj s predsednikom Vlade RS dr. Mirom Cerarjem in predsednikom Državnega zbora RS dr. Milanom Brglezom ob dnevu invalidov pripravil sprejem za predstavnike vseh invalidskih organizacij.



Ob mednarodnem dnevu invalidov sprejem pri predsedniku RS Borutu Pahorju (foto Sašo Letonja)

Zbrane je najprej nagovoril predsednik RS Borut, ki je med drugim dejal: »Sprejmite, prosim, v imenu nas treh gostiteljev – predsednika Državnega zbora, predsednika Vlade in mene – besede hvaležnosti tistim, ki skrbite za osebe s posebnimi potrebami, vsem tistim, ki pripadate tej manjšini, izraze našega trdnega sodelovanja in zaveznitva z vami v reševanju vaših in naših skupnih problemov. Vsem nam kot skupnosti pa en občutek optimizma glede nadaljnega vključevanja vseh nas v to družbo. Za vse nas je prostor v tej družbi, v tej domovini, v tej državi, če bomo le strpni, če bomo le skušali razumeti drug drugega, če bomo le živeli



Mladen Veršič, dr. Miro Cerar in Darja Pajk (foto Sašo Letonja)

*drug z drugim in ne drug proti drugemu. Za vse nas je prostor. Imamo eno domovino, čudovito domovino, in v njej vsak od nas talente, ki jih ima, če je mogoče, sme in mora razvijati. Sprejmite v imenu nas treh iskrene čestitke.»*

Mira Cerarja, predsednika Vlade RS, smo vprašali, ali meni, da je v naši državi ustrezno urejeno za invalide: »Za invalide lahko vedno naredimo še več, in to mora biti naše vodilo. Mislim, da je treba prav na vseh področjih, tako v zaposlovanju invalidov kot tudi pri omogočanju dostopnosti, prostorske in druge, do vseh sedimentov družbe pomagati, da bodo lahko čim bolj vključeni v življenje.«



Boris Šuštaršič, predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (foto Sašo Letonja)

Boris Šuštaršič, predsednik NSIOS, je povedal, da je pomembno, da so invalidske organizacije aktivne vsak dan: »En dan je seveda premalo. 3. december nekako simbolizira ta dan, ampak po drugi strani morajo invalidske organizacije razvijati dejavnosti vse leto in ob raznih priložnostih opozoriti na svoje programe. Posamezne skupine invalidov, kot so gluhi, slepi, paraplegiki in drugi, pa morajo seveda še posebej opozarjati na svoje posebnosti.«

Na položaj gluhih je opozoril predsednik ZDGNS, Mladen Veršič, ki je dejal: »Doslej je bil položaj gluhih zelo težak; nerešen je primer osebne asistencije, težave so pri izobraževanju in zaposlovanju gluhih. Treba bi se bilo še bolj potruditi, da bi se dvignila kakovost izobraževanja. Če se gluhi izobrazijo, lažje dobijo zaposlitev, ker se potem bolje sporazumevajo.«

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic, v vsakoletnem poročilu varuha človekovih pravic nekaj strani nameni prav invalidom: »Srečujem se tudi s predstavniki društev, tako da dobro poznam vse probleme, zlasti tolmačenja, ki včasih ni zagotovljeno, finančne probleme, probleme zaposlovanja. Veliko ljudi pravzaprav zato, ker so invalidni, sploh ne dobi službe ali pa dobi neustrezno. Ne morejo se ustrezno šolati. Z ozaveščanjem je treba družbo napraviti dojemljivo. Sama sem napravila korak naprej, da dajem zgled, ker vsako leto na prakso vzamem eno osebo; zdaj imamo fanta z Downovim sindromom, ki dela pri nas, in se obračamo tudi na vse državne institucije, da bi omogočile delo drugačnim.«

Eno pomembnejših področij, kjer so invalidi zelo uspešni, je šport. Športniki invalidi s svojimi uspehi uvrščajo Slovenijo na zemljevid uspešnih športnikov v svetovnem merilu. Zato je za Jožeta Okorna, podpredsednika ZŠIS, »izjemno pomembna zado-stna medijska pozornost in nadaljnji uspehi para-olimpijcev in gluhih športnikov. «Vsi mediji, tiskani in elektronski, so nam čedalje bolj naklonjeni. Prihodnje leto bomo osredotočeni na olimpijske igre gluhih, pri katerih moramo to medijsko in tudi rezultatsko izkoristiti. Kajti že zdaj se pogovarjamo o tem, da bi tudi tem gluhim športnikom omogočili kar najboljše priprave, seveda pa potem od njih pričakujemo tudi rezultate.«

Valerija Škof

## Pastorala v slovenskem znakovnem jeziku

Na božični dan kristjani praznujejo rojstvo Jezusa Kristusa. V župnijski cerkvi Ljubljana Dravlje mašuje Edi Strouhal, edini slovenski duhovnik, ki ima obrede v znakovnem jeziku. Našo ekipo pa so gluhi in naglušni katoliki medse sprejeli na prvo adventno nedeljo.



Vi oblaki ga rosite,

Edi Strouhal med mašo

Edi Strouhal je uvodoma v znakovnem jeziku nagovoril gluhe vernike: »Lepo pozdravljeni pri današnji maši. Danes v Katoliški cerkvi praznujemo prvo adventno nedeljo. In na začetku te svete maše bomo blagoslovili adventne venčke. Zdaj prisluhnimo blagoslovni molitvi nad adventnimi venčki.«

Edi Strouhal je čisto navaden, a kljub temu poseben duhovnik. Za obrede se je pred trinajstimi leti naučil znakovnega jezika. Maše ima v Stražišču pri Kranju, Mariboru in Dravljah, v prihodnje pa jih načrtuje tudi v Izoli.

Takole pa se duhovnik Strouhal spominja svoje odločitve za maševanje v znakovnem jeziku: »Leta 2007 sem želel imeti sveto mašo v znakovnem jeziku. Vodstvo cerkve se je najprej odzvalo negativno, dejali so, da to ni mogoče. Ne vemo, kako je drugod po svetu, so se spraševali. Slovenija v tem ne sme biti nekaj posebnega. Potem pa so se škofje in cerkveni strokovnjaki pozanimali in ugotovili, da so po svetu že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja potekale svete maše v znakovnem jeziku. V svetu torej to ni bilo nič novega, pri nas pa smo to uvedli na novo. In tako prihodnje leto praznujemo 10. obletnico uporabe znakovnega jezika pri svetih mašah, brez tolmača.«

Na prvo adventno nedeljo se je v draveljski cerkvi zbralo nekaj več kot 30 vernikov iz Ljubljane, Medvod, Kranja in celo z Jesenic.



vi nebesa ga pošljite

Duhovnik Strouhal se odlično izražava v znakovnem jeziku

Edi jih pozna po imenu, v znakovnem jeziku pa se izraža odlično, predvsem njegova mimika je zelo izrazna. Seveda na čase, ko bogoslužje ni bilo dostopno gluhim, gleda kritično: »Včasih pridejo novi člani. Seveda starejši počasi tudi odhajajo. Mladih pa to ne zanima, saj brez verske vzgoje ne gre. Še posebno je to občutiti pri otrocih gluhih staršev, ki tudi niso imeli verske vzgoje. Malo je prisotnega Boga pri tovrstnih družinah, in tako tudi ti otroci ne morejo kar sami od sebe živeti v veri. To je tudi pomanjkljivost naše Rimskokatoliške cerkve, ki je v preteklosti premalo posvečala pozornosti veri za gluhe. In tudi obredi in poučevanje o veri ni potekalo v slovenskem znakovnem jeziku. Ampak hvala Bogu se ti časi spreminjajo.«

Lahko si predstavljate, kako so gluhi včasih le v tišini sedeli v cerkvah. Ko se človek poskuša vživeti v njihovo situacijo, res ni nič kaj prijetno. Alenka Čarman je vero začela spoznavati skupaj s svojim možem: »V otroštvu nisem bila vzgajana v krščanski veri. Za vero sem se odločila, ko sem spoznala svojega moža. Skozi najino ljubezen sva potem tudi doživljala ljubezen do religije.«

Tudi Anica Milošič dobro ve, kakšen je občutek pri sveti maši, če ni v znakovnem jeziku: »Če obiščem sveto mašo brez znakovnega jezika, bi lahko kar zaspala, saj nič ne razumem. V preteklosti so me od intenzivnega spremljanja obreda bolele oči. Odkar pa so maše tudi v znakovnem jeziku, pa vse razumem in zelo rada prihajam.«

»Odzivi na maše v znakovnem jeziku so različni. Nekateri tega ne sprejemajo, pridejo enkrat, dvakrat in se ne vračajo. Večina pa se jih spomni, kako so kot otroci obiskovali svete maše in niso veliko razumeli. Šele zdaj, po tridesetih, štiridesetih letih razumejo sveto mašo. Ganjeni so do solz. To mi da še več volje, zagona, da se še bolj potrudim, da še več dajem gluhim,« pojasni duhovnik Strouhal.

Ker je Edi Strouhal prvi duhovnik, ki mašuje v znakovnem jeziku, je med gluhi in naglušnimi seveda precej cenjen.

»Zelo se trudi. Veliko dela ima že v svoji župniji, potem pa se razdaja še za nas gluhe po vsej Sloveniji,« pravi Anica Milošič.

Ivan Vačovnik pa je najbolj navdušen nad tem, da duhovnik tako dobro kreta: »Presenetilo me je, kako dobro zna duhovnik Edi kretati. Res je to zelo dobro, saj tega drugi duhovniki ne počnejo.

*Moram povedati, da se naš gospod Edi zelo trudi. Vse da od sebe. Resnično nas ima rad in tudi mi imamo radi njega. Tudi moj pokojni mož ga je imel zelo rad. Vsi ga zelo spoštujemo,«* še dodaja Alenka Čarman.

Maša v znakovnem jeziku se ne razlikuje dosti od maše v govornem jeziku. Slišče morda presenetiti, da ni petja. Glavna razlika, ki jo poudari Edi, pa je predvsem slovnica: »Jaz ne uporabljam slovnice slovenskega jezika, ampak slovnico znakovnega jezika. Če bi maševal dobesečno, me gluhi ne bi razumeli, zato moram spremeniti jezik v jezik gluhih. S tem razumejo tudi pomen svete maše.«

Gluhi so tistega dne v cerkvi izdelovali novoletne voščilnice, pridružila se jim je tudi sestra Helena Eržen, ki pripada uršulinkam Rimske unije. Tudi ona se je naučila slovenskega znakovnega jezika. V Izoli zdaj na prejem svetih zakramentov pripravlja gluhega 49-letnega Borisa: »Gospod Boris vsako nedeljo v Izoli prihaja k Sveti maši. Jaz sem se mu čudila, ker nič ne sliši, vendar je redno, zvesto prihajal k sveti maši. In potem je prosil za prejem zakramentov, ker je bil kot otrok samo krščen. Lani sva imela enkrat na teden ali na štirinajst dni priprave, in tako je že prejel zakrament svetega obhajila. Letos pa enkrat na mesec prihaja tudi gospod Edi. Enkrat na mesec ima z njim kateheze verouka, da spoznavata čisto osnove krščanstva, vere. Potem ga pa jaz približno enkrat na teden, včasih na štirinajst dni malo pripravim na sveto mašo. Skupaj prebereva božjo besedo, si še kaj rečeva, tudi zdaj v adventnem času glede na cerkveno leto in praznike, ki so pred nami.«

Za naše bralce je duhovnik Strouhal pripravil tudi božično poslanico: »Spoštovani gluhi in naglušni, spoštovane bralke in bralci! Praznujemo pomemben krščanski praznik, božič. Pomen tega praznika je rojstvo Jezusa Kristusa pred 2000 leti. Seveda je ta dogodek spomin na Jezusovo rojstvo, ker natančnega datuma njegovega rojstva ne poznamo. Želim, da ob letošnjem prazniku božiča res doživite veselje v svoji duhovnosti; veselja ne prinašajo samo denar, potovanja, ampak je tudi veselje, skrito v vsakem človeku samem. Zato odprite svoja srca, odprite svojo ljubezen in odprite svoje telo ter začutite drug drugega. Tudi naprej živimo boljše in pošteno. Bodite bolj hvaležni drug drugemu, hvaležni Bogu in hvaležni, da lahko živimo in čutimo, kaj pomeni življenje. Res vesel in blagoslovljen božič in zdravo, mirno in srečno blagoslovljeno novo leto 2017. Bog z vami, dobri ljudje.«

**Maruša Zdešar Prelesnik**

## Mobilni paketi Gluhi

V članku, ki je pred vami, želim predstaviti svojo izkušnjo glede paketa Gluhi, ki me je močno presenetila in prisilila, da nekaj storim. V prvem delu bom povedala, kako sem spremljala prizadevanja nekaterih gluhih za ugodnejše pakete za gluhe – in kaj je iz tega nastalo. V drugem delu pa vam bom posredovala nekaj informacij o različni ponudbi paketov pri različnih mobilnih operaterjih (Telekom, Simobil, Telemach, Izimobil in Bob).

Naročniki paketa Gluhi ali paketa Gluhi plus pri Telekomu Slovenije smo 1. novembra 2016 dobili SMS: *»Spoštovani! Sprememba naročniškega paketa v Gluhi A je urejena. Lep pozdrav, Telekom Slovenije, d. d.«* Vsebina me je zelo presenetila in preprosto šokirala, zato sem takoj vrnila SMS z naslednjo vsebino: *»Nisem naročila spremembe paketa. Kdo je to naročil in kdaj? Ničesar nisem podpisala! Lep dan. Metka Knez.«* Kljub čakanju na odziv se Telekom ni odzval.

Da bomo lažje razumeli, si pogledajmo, kako sem sama spremljala prizadevanja nekaterih gluhih posameznikov za ugodnejše pakete za gluhe. Zgodba o tem sega že kar daleč nazaj, v letošnjo pomlad. Takrat sem bila v neformalnih pomenkih obveščena, da so nekateri gluhi jezni, ker plačujejo previsoko naročnino za pakete za gluhe pri nekaterih mobilnih operaterjih, in da bi potrebovali v paketu več prenosa podatkov zaradi redne in lažje uporabe videoklicev in MMS-ov, saj oboje deluje le ob nastavitvah prenosa podatkov. Temu v tistem času nisem posvečala posebne pozornosti, saj sem bila naročnica paketa Gluhi plus pri Telekomu in sem bila s tem zadovoljna. Poleg tega pa ocenjujem, da je, če je kdo nezadovoljen s posamezno storitvijo, prav, da to rešuje sam; če pa pri tem potrebuje pomoč tolmača, gre ta z njim.

A žal tokrat ni bilo tako. Težave so posamezniki iz Sveta tišine predstavili v medijih, kar je videti tudi iz prispevka oddaje Posebna ponudba, 4. 6. 2016. V tem prispevku so sodelujoči povedali, kakšne so njihove težave pri uporabi mobilnika in da bi potrebovali večji prenos podatkov. Sama sem ta prispevek videla, a se z njim nisem strinjala. Pa ne zato, ker je skupina posameznikov povedala svoje težave, ampak zato, ker mislim, da so naše potrebe tako različne, da se težko posploši na celotno skupino naročnikov paketov za gluhe. Vedela pa sem, da bodo operaterji težko ugodili vsem oziroma sem se spraševala, ali bosta operaterja Telekom in

Simobil res prilagodila pakete, ki smo jih v tistem času že imeli (vsaj pri Telekomu je bilo tako): Gluhi in Gluhi plus. Na podlagi tega prispevka so operaterji res pripravili nove ponudbe. Novico o tem so objavili na svoji spletni strani, na spletni strani zveze, na spletni strani RTV SLO in še kje. Obenem sem kot naročnica paketa Gluhi plus 23. septembra 2016 dobila SMS: *»Pozdravljeni, za vas smo pripravili novi paket Gluhi A, ki za 14,95 EUR mesečno vsebuje 15 GB prenosa podatkov, za klice in sporočila znotraj Slovenije pa plačate po 2 centa/minuto, a največ 2 EUR na mesec. Za spremembo paketa pošljite SMS z vsebino GLUHI A na 1918. Sprememba paketa je brezplačna. Več informacij: <http://ts.si/1tor8>. Prijazen pozdrav, Telekom Slovenije, d. d.«* Pri tem pa, kot lahko sami preberete, ni bilo niti besede o tem, da moramo to narediti čim prej ali do kdaj moramo spremeniti paket, da bomo to lahko naredili brezplačno.

Ne glede na to sem po prejemu uradne novice Telekom Slovenije o novi ponudbi za gluhe po telefonu poklicala klicni center Telekom Slovenije za pomoč uporabnikom na 080 8000 in se pozanimala, kaj ta nova ponudba pomeni zame, saj sama ne potrebujem toliko prenosa podatkov, kot so po novem ponudili, temveč potrebujem minute pogovora za telefoniranje in SMS-e in približno 1 GB prenosa podatkov. Takrat so mi na Telekomu povedali, da lahko obdržim svoj paket Gluhi plus. S tem se je zgodba zame končala, vsaj tako sem mislila.

A glej ga, zlomka, 1. 11. sem kot večina drugih gluhih prejela SMS, da je sprememba paketa urejena. Čisto sem bila šokirana, saj nisem dala soglasja za to, niti nisem ničesar podpisala! To sem poslala tudi Telekomu po SMS, a odziva, kot rečeno, ni bilo. Zato sem telefonirala na klicni center in potrebovala vsaj pol ure, da mi je uspelo priklicati njihovo uslužbenko, da sem poizvedela, kaj to pomeni. Dobila sem ta odgovor: *»Gospa, vaš paket smo posodobili, saj boste dobili več za nižjo ceno.«* Ko sem to slišala, sem jo prosila, naj mi pove, kaj misli s tem in kaj to pomeni. *»Še vedno boste imeli neomejeno pogovorov in SMS-ov, prenos podatkov 15 G ter za 2 evra nižjo naročnino.«*

Kljub začetni jezi in neprijetnemu presenečenju sem začela iskati rešitve, saj se zavedam, da bom najhitreje rešila svoj položaj neugodnega paketa s tem, da si poiščem drugo ponudbo znotraj Telekom Slovenije ali zunaj njega. Zadevo zase sem si že rešila s

tem, da sem si našla nov paket, ki ustreza mojim potrebam in je prosto dostopen v ponudbi Telekom Slovenije. A preden sem se dokončno odločila, kaj bom storila, sem pregledala številne ponudbe paketov tako Telekoma kot drugih operaterjev. Bolj ko sem gledala ponudbe in iskala rešitve zase, bolj sem ugotavljala, da smo vsi, ki smo naročniki paketov Gluhi pri Telekomu, postavljeni v zelo neprijeten položaj, saj nam operater določa, kaj bomo dobili za svoj denar. S tem želim povedati, da me ni toliko zmotilo, da so pač naredili ponudbo, ki se njim bolj splača in je zanje ugodnejša, temveč da nikomur niso dali možnosti izbire, ali ta paket potrebujemo in ali si ga sploh želimo. Zadeva me je še toliko bolj zbudila, ko sem ugotovila, da me bo vsaka sprememba, ki bi jo hotela izpeljati po 1. 11. 2016, dodatno precej drago stala.



Mobilni telefon (slika je simbolična)

Pa pogledjmo primer:

- Sprememba paketa iz Gluhi plus v Gluhi A, kjer bi se pogovori in SMS-i plačali po porabi oz. 2 evra na mesec: če bi ostala pri paketu gluhi A, ne verjamem, da bi ostalo pri doplačilu 2 evra, ampak bi bilo zagotovo več, ker imam veliko porabo klicev in SMS-sporočil. Tako ne bi plačala 16,99 evra, ampak več. Koliko več, pa sploh nisem želela preizkusiti, saj si tega zaradi nizkih dohodkov ne morem niti privoščiti. Zato sem uredila spremembo paketa, kar mi je operater že potrdil s sporočilom.
- Sprememba paketa, ki sem jo izpeljala, me bo na položnici za november stala dodatnih 20 evrov. Gospa pri okencu je bila sicer zelo prijazna in je omenila, da bo napisala vlogo na vodstvo, da bi mi menjavo paketa znižali za 50 %. Njena gesta je sicer zelo lepa in prijazna, a glede na to, kako je vodstvo izpeljalo nasilno menjavo paketov, dvomim, da bodo njenemu predlogu ugodili. Lahko pa se pustim presenetiti.
- Če bi se že ta mesec odločila za menjavo operaterja, bi morala poplačati telefon, ki ga imam na obroke do avgusta 2017, in dodatek za predča-

sno prekinitev pogodbe. Vse to bi me stalo 110 evrov, zato se za ta korak nisem odločila.

- Zamenjava operaterja in sprejem ponudbe pri drugem operaterju bi me pri starem operaterju stala 5 evrov za prenos številke k novemu operaterju. Če bi se odločila, da bi vzela paket pri Simobilu, Tušmobilu, Telemachu, bi morala Telekomu plačati 5 evrov, da bi lahko še naprej imela isto telefonsko številko. Pri tem je treba dodati še, da če se odločimo za zamenjavo operaterja, moramo pri novem operaterju kupiti novo kartico SIM za telefon, ki jo različni operaterji zaračunajo različno.

Kaj storiti v danih razmerah? Katera rešitev je najboljša? Katera ponudba je najugodnejša? Verjamem, da se vsakemu izmed vas postavlja kopica vprašanj in dilem. Tudi meni so se. Zato sem se lotila temeljite primerjave različnih paketov tako pri Telekomu kot tudi pri drugih operaterjih. A v zadovoljstvo mi je bilo spoznanje, da je ponudba na trgu tako raznovrstna, da bo lahko vsak našel kaj primernega za svoje potrebe. Niti ni nujno, da je to posebej paket za gluhe, kot je bilo do zdaj. Tistim, ki jim ustreza ponudba paketa Gluhi A, ne bo treba storiti nič.

Vabim vas, da si v nadaljevanju pogledate okvirne ponudbe vseh mobilnih operaterjev. To so le osnovne informacije, podrobnosti pa boste dobili na sedežu posameznega mobilnega operaterja.

### Telekom Slovenije

Paket Enostavni A zajema 500 enot mesečno, ki jih lahko porabi vsak po lastni izbiri, se pravi, pošiljanje SMS-ov, klici ali prenos podatkov. Cena paketa je **11,85 evra**. Upokojencu oz. starejšim od 60 let pripada 1 evro popusta na naročnino, kar pomeni 10,85 evra.

Več pa na spletni strani: <https://www.simobil.si/narocniski-paketi/senior-ponudba>

### Simobil

Za nekoliko manj oz. **10,99 evra** na mesec se lahko dobi 300 enot za telefoniranje in SMS-e, če pa predložite še potrdilo oz. modro kartico ZPIZ-a, lahko na to ceno dobite 20 % popusta in za 300 enot in 250 MB prenosa podatkov plačate le 8,99 evra. Popust pripada vsak mesec.

Več o zgornji in preostalih ponudbah pa na spletni strani: [www.simobil.si](http://www.simobil.si)

**Izimobil:**

1500 enot = 6,9 evra/mesec  
 2000 enot = 8,9 evra/mesec  
 3000 enot = 11,9 evra/mesec

Pomembno je poudariti, da IZimobil deluje v omrežju Telekoma Slovenije in te enote lahko uporabite po svoje, lahko telefonirate, pošiljate SMS-e ali uporabljate prenos podatkov.

Več informacij pa na povezavi: <http://www.izimobil.si/>

**Telemach oz. Tušmobil, ki je zdaj pod Telemachom::**

120 minut pogovora ali SMS-ov na mesec za 6 evrov, če pa ste naročnik paketa za televizijo in internet, imate 2 evra popusta.

Več informacij na: <http://telemach.si/Mobilna/PACKET-SE-VEC>

**BOB**

Bob ima paket Nori Bob, ki zajema 1500 minut za telefoniranje in 1500 SMS-ov ter stane 7,99 evra na mesec. Za začetek uporabe je treba kupiti SIM-kartico Bob, ki trenutno stane 14,99 evra in jo kupite na njihovih prodajnih mestih ter se nato registrirate na spletu.

Več informacij na: [www.bob.si](http://www.bob.si)

Naj poudarim, da sem iskala pakete, ki nimajo vključenega prenosa podatkov ali zelo malo. Zakaj?

- Mnogo je starejših in prenosa podatkov morda ne uporabljajo.
- Nekaj odstotkov je ljudi, ki nekaj prenosa podatkov kljub temu uporabljajo, saj MMS-ja ne morete brez prenosa podatkov. Za MMS se šteje vsako sporočilo, ki vsebuje smeške, srčke, kužke, mežike idr., saj se štejejo kot sličica. Obenem pa se tudi vizitke in fotografije pošiljajo po MMS-ju.
- Potem smo pa vsi drugi, ki uporabljamo tudi e-pošto, Facebook, Viber, Skype ali druge aplikacije za taksi, AMZS-aplikacijo, S-Healt idr. Za to skupino uporabnikov domnevam, da smo bolj večji brskanja po spletu in si bomo lažje pogledali informacije tam.

Vsi mobilni operaterji imajo občasno akcije, popuste, ki so vezani na to, ali ste že njihov naročnik interneta in televizije. Nekateri operaterji tudi ponujajo popust pri naročnini za upokojeince. Popusti in akcije se zelo spreminjajo, zato jih nisem pisala, jih pa lahko najdete na vseh povezavah, ki sem jih pripisala.

**Zapisala Metka Knez,  
 univ. dipl. socialna delavka**

**Viri informacij, ki sem jih povzela:**

- <http://www.zveza-gns.si/novice/slovenija/novi-paket-tusmobil-premium/http://www.rtv slo.si/dostopno/novica/497>
- <http://www.rtv slo.si/dostopno/novica/558>
- [www.telekom.si](http://www.telekom.si)
- [www.simobil.si](http://www.simobil.si)
- [www.izimobil.si](http://www.izimobil.si)
- [www.telemach.si](http://www.telemach.si)
- [www.bob.si](http://www.bob.si)

## Odziv Telekoma na pritožbe uporabnikov paketov Gluhi

V Telekomu Slovenije smo poiskali najustreznejšo rešitev za vse naročnike, ki smo jih predstavili iz paketov Gluhi v novi paket Gluhi A. Ker paket ne ustreza vsem uporabnikom, predvsem cenovno občutljivim, smo jim ponudili rešitev v paketu Enostavni A s 30-odstotnim popustom na mesečno naročnino za obdobje 12 mesecev ter brezplač-

no menjavo paketa. Za omenjeni segment bomo v letu 2017 pripravili ustrežnejšo rešitev.

Mesečna naročnina paketa Enostavni A je sicer 12,95 evra, z upoštevanim popustom bo mesečna naročnina znašala 9,06 evra z DDV; paket vsebuje 500 enot, ki jih uporabnik porabi po svoje. Če

uporabnik združi še fiksne in mobilne storitve, bo cena paketa nižja še za 2 evra (link: <http://www.telekom.si/zasebni-uporabniki/paketi/vsi-paketi/paketi-mobitel-enostavni>)

Pogoji za koriščenje 30-odstotnega popusta na mesečno naročnino paketa Enostavni A za obdobje 12 mesecev in brezplačno spremembo iz paketa Gluhi A v Enostavni A:

- lahko izkoristijo naročniki, ki imajo paket Gluhi A in so imeli pred prehodom enega od paketov Gluhi (Paket Gluhi in Gluhi plus),

- spremembo nam sporočite najpozneje do konca januarja 2017, tako da izpolnite obrazec za spremembo naročniškega paketa,
- V naši poslovalnici dobite ustrezen obrazec, nato ga izpolnite in oddate ali pošljite na e-naslov [Andrej.Bozic-kp@telekom.si](mailto:Andrej.Bozic-kp@telekom.si) ali [katja.kunaver@telekom.si](mailto:katja.kunaver@telekom.si) ali po navadni pošti na Andrej Božič, Vojkova 78b, 1000 Ljubljana ali Katja Kunaver, Vojkova 78b, 1000 Ljubljana.

**Telekom Slovenija**



# Telekom Slovenije

## Dostopnost oddaj TV Slovenija za gluhe in naglušne gledalce ter njihove uporabniške izkušnje

Koordinatorica invalidskih vsebin RTV Slovenija mag. Mateja Vodeb je sklicala posvet o stanju na področju dostopnosti gluhih in naglušnih do avdiovizualnih vsebin. Posvet je bil namenjen razpravi o stanju razvoja novih tehnologij za dostopnost gluhih in naglušnih oseb do avdio-vizualnih vsebin, primerjavi stanja pri nas in v Evropi, predstavitvi uporabniških izkušenj ter predstavitvi trenutnega

stanja in strategiji vpeljevanja novih tehnologij za zagotavljanje dostopnosti na RTV Slovenija.

Posveta so se udeležili Mladen Veršič, predsednik ZDGNS, Anton Petrič iz ZDGNS, Darja Pajk, predsednica sekcije naglušnih znotraj ZDGNS, in Tanja Giulianti, tolmačka SZJ ter Mateja Vodeb in Veronika Rot z RTV Slovenija.



Vesna Pffeifer, mag. Mateja Vodeb, Veronika Rot

Posvet, ki je trajal dobri dve uri, je potekal v konstruktivnem duhu in želji, da bi uskladili pričakovanja in želje uporabnikov z možnostmi in načrti RTV Slovenija ter v skupnem interesu še tesneje sodelovali pri zagotavljanju dostopnih vsebin.

Mladen Veršič je uvodoma pohvalil prizadevanja RTV Slovenija, njihov program pa tudi povečevanje deleža vsebin, dostopnih gluhim in naglušnim tako s tolmačem v SZJ kot s podnaslavljanjem. V



svoji predstavitvi se je osredotočil na področje tolmačenih oddaj in posredoval željo uporabnikov, da bi bili pri osrednjem Dnevniku tolmačeni tudi rubriki Šport in Vreme. Izrazil je nezadovoljstvo s tem, da se tolmačene oddaje predvajajo na 3. programu – zaradi parlamentarne programske sheme pogosto tudi z zamikom –, in postavil vprašanje, kdaj bo mogoč tolmač na zahtevo.

Koordinatorica invalidskih vsebin mu je pojasnila, da je trenutna programska shema usklajena z zakonom, vendar se z implementacijo novih tehnologij obetajo izboljšave tudi tu, a bo na to treba še nekaj let počakati. Mateja Vodeb je predstavila trenutno stanje na TV Slovenija – delež podnaslovljenih vsebin se povečuje, prav tako oddaj s SZJ. Te oddaje so tudi dostopne sočasno na MMC TV, na prvem in tretjem sporedu TVS, v spletnem arhivu, na RTV4d in v arhivu na spletni strani [www.dostopno.si](http://www.dostopno.si). Delež dostopnih oddaj za ljudi z okvarami sluha se povečuje, čeprav zakonodaja tega področja še ni popolnoma urejena in natančni deleži niso zakonsko določeni. RTV Slovenija se kljub temu zaveda družbene odgovornosti in v skladu z evropskimi smernicami povečuje delež dostopnih oddaj.

Darja Pajk je pripravila izvrstno analizo uporabniške izkušnje na podlagi poročila EFHOH. V poročilu je najbolj poudarjeno dejstvo, da se delež ljudi s težavami s sluhom vztrajno povečuje, zato je tudi potreba po podnaslovljenem in tolmačenem programu vse večja. Darja Pajk je predvsem poudarila pomen podnaslovljanja in ozaveščanja družbe, da naglušnost otežuje sprejemanje televizijskih programov in da bo čez dvajset let nekatere prilagoditve potrebovala skoraj tretjina prebivalcev. Poročilo EFHOH tudi kaže, da obstaja razkorak med ponudbo dostopnosti in tem, kar uporabniki v resnici spremljajo oz. uporabljajo. Zato je nujno, da uporabnike skladno z vpeljavo novih tehnologij tudi izobražujemo ter ozaveščamo, se pravi naučimo uporabljati storitve, ki so jim (oz. jim bodo v prihodnje) na voljo.

Ozaveščanje o pomembnosti čim bolj dostopnega (se pravi podnaslovljenega) programa, je poudarila Pajkova, pa je tudi v tem, da so te storitve v dobro celotni skupnosti in ne zgolj ozkim specifičnim skupinam.

Anton Petrič je zadovoljen, da so informacije postale dosegljive tudi gluhih in naglušnim osebam. Kljub temu si gluhi želijo še več oddaj s tolmačem, gluhi in naglušni pa še večji delež podnaslovljenih oddaj. Predvsem si želijo športnih prenosov, kjer

bi bil podnaslovljen komentatorjev tekst. Mateja Vodeb in Veronika Rot sta predstavili metodo t. i. »respeakinga« in podnaslovljanja v živo, se pravi tehnologijo »speech to text«, ki pa za slovenski jezik žal še ni razvita. Toda razvoj je hiter in verjetno bo v nekaj letih mogoče tudi to, živo podnaslovljanje pa bodo na RTV Slovenija vsaj poskusno poskušali izpeljati še prej. Zelo intenzivno namreč iščejo rešitve, ki bi bile primerne za naše okolje in razmere. Anton Petrič je opozoril tudi na težave s podnaslovi na TTX – občasno izginejo ali se zatikajo. Strokovnjaki na RTV SLO se bodo v težavo poglobili in jo poskušali čim prej odpraviti.

Tanja Giuliatti je predstavila zadrege tolmačev pri tolmačenju zelo specifičnih vsebin, med katere spada tudi šport. Pobuda tolmačev je, da bi s pomočjo članov društev ZDGNS ustvarili korpus besed – kretenj, ki bi jim pri tolmačenju teh vsebin pomagal. SZJ se namreč stalno bogati in dodaja nove kretneje in pomembno je, da tolmači na TV SLO uporabljajo uveljavljene kretneje, ki jih gluha skupnost razume. To pobudo podpirajo in spodbujajo tako društva kot tolmači. Tanja Giuliatti je pojasnila tudi, da so včasih, predvsem pri tolmačenju državnih proslav, v zadregi s časom, saj tekste dobijo v zadnjem trenutku. Mateja Vodeb pa je pojasnila, da so ta besedila pod strogim embargom do časa objave, RTV pa jih dobi od državnih organov.

Na kratko lahko posvet strnemo v tri točke:

1. Prizadevanja RTV Slovenija so dobro sprejeta, pozitivno je tudi, da narašča delež prilagojenih vsebin; želja pa je, da bi čim prej tolmačili tudi Šport in športne dogodke ter Vreme.
2. RTV Slovenija si mora še naprej prizadevati za vpeljavo in razvoj novih tehnologij, pri čemer ga ZDGNS podpira; prioritete naloge so razvoj tehnologij, kot je »speech recognition«, živo podnaslovljanje ter tolmač na priklic (HbbTV) ...
3. Poudarek mora biti na ozaveščanju širše javnosti, da je dostopnost korist vsakogar, ne le posameznikov, pa tudi na izobraževanju uporabnikov. Pri ozaveščanju in izobraževanju bosta RTV Slovenija ter Zveza gluhih in naglušnih sodelovali.

Udeleženci posveta smo se strinjali, da je bil posvet koristen za vse sodelujoče, in na predlog koordinatorice invalidskih vsebin je bilo sklenjeno, da se tak posvet pripravi dvakrat na leto oziroma po potrebi.

**Veronika Rot in Mateja Vodeb**

## Obisk evropske poslanke Romane Tomc na ZDGNS

Evropska poslanka Romana Tomc se je odzvala povabilu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, ki ga je prejela ob delovnem obisku delegacije ZDGNS v Bruslju 28. septembra 2016. 2. decembra je z asistentko Andrejo Pintar obiskala Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije, si ogledala njihovo delovanje in se seznanila s številnimi dosežki, ki jih gluhi in naglušni dosegajo na različnih področjih. Pozdravila je njihova prizadevanja za aktivno vključevanje oseb z okvaro sluha in poudarila, da se tudi sama v evropskem parlamentu zelo zavzema za enakopravno obravnavo. Dodala je, da se kot članica Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve redno srečuje z vprašanjem enake vključenosti invalidov na trg dela, dostopnosti do vseh vrst storitev.



*Predsednik Veršič je Tomčevi pojasnil delovanje ZDGNS (foto Sašo Letonja)*

Razkazali so ji studio Zveze in predstavili informativni program ZDGNS, kjer predvajajo informacije

v prilagojeni tehniki gluhih in naglušnim osebam. Izjavila je, da so poslanci s komisarko za zaposlovanje in socialne zadeve, Marianne Thyssen, razpravljali o resoluciji, ki predvideva konkretne spremembe pri uporabi znakovnega jezika v evropskih institucijah. Znakovni jezik bi moral postati tudi eden od uradnih jezikov evropskega parlamenta, tolmači pa bi morali biti na voljo na vseh sejah odborov. Evropska poslanka Romana Tomc je dodala, da bi moral biti gluhih in naglušnim – tako kot tudi drugim ranljivim skupinam – vedno zagotovljen dostop do informacij, komunikacije, izobraževanja in zaposlovanja, kar bi jim omogočilo tudi samostojno življenje. Države članice so tiste, ki bi morale v svojih ustanovah zagotoviti dostopnost vsega gradiva tudi slušno prizadetim osebam. To bi bil nedvomno bistven in obenem prvi korak pri odpravi ovir za zaposlovanje gluhih oseb.

Predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič se ji je zahvalil za njen obisk in ji ob tej priložnosti predal didaktične slikanice iz zaloge ZDGNS, ki se uporabljajo kot pripomoček za učenje slovenskega znakovnega jezika pri otrocih.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije pa se z Romano Tomc dogovarja, da sprejme k sebi na stažiranje gluho ali naglušno osebo, da sama doživi, kako poteka dnevni utrip v evropskem parlamentu v Bruslju.

**Anton Petrič**



*Evropska poslanka si je ogledala tudi studio Spletne TV*

## Spletna TV se je predstavila Evropi

V Cankarjevem domu v Ljubljani je ob koncu leta potekala predstavitev sedmih najbolj inovativnih slovenskih projektov s področja socialnega podjetništva. Dogodek vsako leto organizira Inštitut Evropske investicijske banke, letos pa je prvič potekal v Sloveniji.

Luisa Ferreira z Inštituta Evropske investicijske banke je skrbela za brezhiben potek predstavitve: *»Podjetja, ki so izbrana med finaliste, se lahko predstavljajo tudi na drugih prireditvah, ki jih obiskujejo vlagatelji. Tako lahko navežejo stike z vlagatelji, ki jim lahko pomagajo razvijati in širiti svojo dejavnost.«*

Pomoč pri razvoju socialnega podjetništva podpira tudi Vlada RS: *»S približno 45 milijoni evrov nepovratnih sredstev, ki jih bomo v prihodnjih štirih letih namenili spodbujanju tega področja, želimo pospešiti njegov razvoj in predvsem podpreti številne čudovite iniciative, ki v Sloveniji že potekajo, številna socialna podjetja, ki že zaposlujejo in ki z vso to podporo svoj razvoj še pospešijo,«* pojasnjuje Tadej Slapnik iz kabineta predsednika vlade.

Ekipe so se na predstavitve pripravljale na dnevno usposabljanje pod vodstvom mentorja Davida Trayforda na Ekonomski fakulteti v Ljubljani: *»Današnje predstavitve projektov so bile čudovite. Ekipe so upoštevale moje nasvete in prilagodile svoje projekte v skladu s temi predlogi. Tako so še izboljšali svoje komunikacijske sposobnosti. Res so se potrudili in zelo sem zadovoljen z njihovim delom,«* dodaja vidno ponosen na svoje študente Trayford.



Urjenje pod mentorstvom Davida Trayforda na Ekonomski fakulteti v Ljubljani



Ekipe Spletne TV (foto Sašo Letonja)

Na letošnjem natečaju je bil med drugim poudarek na zagotavljanju enakih možnosti ljudem s posebnimi potrebami. Svoje delovanje in vizijo je predstavila tudi Spletna TV: *»Ljudem z okvaro sluha ponujamo možnost dela. Ne samo da ne posedajo doma in so odvisni od državne podpore, ampak tudi razvijajo različne spretnosti in usvajajo nova znanja. Leta 2015 smo posneli 650 vsebin in dosegli 130 tisoč ljudi. Naše vsebine predvaja tudi 12 lokalnih televizij,«* je na predstavitvi med drugim povedala urednica mag. Tina Grošelj.



Spletno TV je predstavila njena urednica, mag. Tina Grošelj, predstavitve pa se je udeležil tudi predsednik Veršič (foto Sašo Letonja)

Po uspešni predstavitvi celotni evropski javnosti – dogodek se je po spletu namreč predvajal v živo – je mag. Grošljeva v intervjuju še povedala: *»Trudimo se pripraviti programsko shemo, ki bi čim bolj zajela dogajanje na področju okvar sluha, poleg tega pa seveda tudi aktualne dogodke naše zveze in društev. Na tem področju sledimo razvoju*

*stroke. Poskušamo širiti znakovni jezik v vse pore družbenega življenja in zdi se mi, da tudi s Spletno TV vstopamo v domove ljudi povsod po svetu. Gledajo nas na različnih celinah; domet je velik, povsod nas gledajo, tako da smo zadovoljni, internet pa je tisti, ki nam to omogoča. Moja največja želja je, da bi nam s storitvami, ki jih ponujamo na trgu, uspelo zagotoviti tudi stabilnejši vir financiranja, da bi lahko zaposlili več ljudi. Mislim, da je v tem velik potencial. Vedno obstaja možnost produkcije*

*na televiziji, ampak tudi tukaj smo za zdaj omejeni, saj imamo premalo ljudi.»*

Spletna TV je z nastopom na tem dogodku pokazala, da gre za medij, ki se razvija in svoje poslanstvo jemlje resno. Obenem pa so se, temu edinstvenemu mediju v našem prostoru, odprle tudi nove možnosti. Lahko bi rekli, da Evropa pozdravlja »gluhe Slovence«!

**Andrej Lakner**

## Iz naših društev

# Ustanovitev socialnega podjetja »Na OFF«

Javnost je novembrski tridnevni projekt predstavitve socialnega podjetništva, ki smo ga izvedli v restavraciji Vučko gril v Mariboru, izjemno dobro sprejela. Projekta se je udeležilo rekordno število gostov in znanih Mariborčanov. Številni mediji pa so ponesli idejo o ustanovitvi socialnega podjetja v širšo javnost. Prepričani smo, da bo z veliko truda in požrtvovalnega dela vseh udeleženi projekt v prihodnjem letu uspešno končan.



*Andrej je z nasmehom na obrazu sprejemal naročila in odlično opravil vlogo natakarja*

Dolgoročni cilj projekta »Na OFF« je ustanovitev socialnega podjetja v Mariboru v obliki dnevnega gostinskega lokala, v katerem bi zaposlili gluhe in naglušne osebe.

Zadnje leto v društvu potekajo intenzivne priprave na ustanovitev socialnega podjetja v okviru organizacijskega odbora, ki ga vodi strokovni delavec, sekretar Milan Kotnik. Povezal se je PIP-om, s katerim smo sklenili Dogovor o razvoju NVO, ki med vsem postopkom ustanavljanja socialnega podjetja pomaga s svojimi strokovnjaki na področju sprememb Statuta, razvoja kadrov in zbiranja

sredstev ter drugih, prav tako pomembnih aktivnosti, potrebnih za uspešno ustanovitev socialnega podjetja. Prav tako so se izkazale prostovoljke študentke Filozofske fakultete v Mariboru, ki so koordinirale vse aktivnosti v zvezi s projektom. Še posebej se je izkazal Goran Radinović iz podjetja Aritmija, d. o. o., ki je več kot odlično poskrbel za promocijo in za obisk znanih Mariborčanov v lokalnu med izvajanjem projekta. Kotnik prav tako intenzivno skrbi za povezovanje z Mestno občino Maribor, kjer smo imeli že več sestankov tako pri županu dr. Andreju Fištravcu in podžupanah kot v Projektni pisarni in Uradu za promet in prostor, zato da pridobimo podporo občine in možnosti za izbor lokacij v mestu, kjer bi lahko imeli lokal z možnostjo brezplačnega najema.

V letu 2016 je bil projekt izpeljan že drugič. Prvič je potekal maja pod sloganom »Fajn se imamo, z rokami klepetamo«. V njegovem okviru je poteka-



*Monika se je odlično znašla v strežbi*



*Predstavitve dejavnosti društva na stojnici*

la tudi raziskava v obliki vprašalnika za vse goste lokala. Gostje so izrazili navdušenje in množično podporo za našo idejo o zaposlitvi gluhih natakarejv ter ustanovitvi socialnega podjetja. Prvi cilj projekta je zaposlovanje gluhih in naglušnih, drugi

cilj pa je premagovanje predsodkov in tabujev o sposobnosti gluhih oseb in ozaveščanje širše javnosti o navzočnosti skupnosti gluhih.

Bilo je čudovito vzdušje. Ob koncu se iskreno in iz srca zahvaljujemo vsem, da smo lahko s skupnimi močmi uspešno izpeljali predstavitev ideje o ustanovitvi socialnega podjetja, v katerem bodo stregli gluhi natakarejv. Še enkrat iskrena hvala vsem sodelujočim in še posebej gostom, ki ste nas obiskali in nam dali priložnost, da smo tudi gluhi ljudje del te skupnosti ter da smo se ves čas projekta počutili sprejete in povsem enakovredne.

**Milan Kotnik, sekretar,  
Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor**

## Sedmi Kulturni večer invalidov

Kazinska dvorana SNG Maribor je 9. novembra 2016 gostila že sedmi Kulturni večer invalidov. Prireditev je režirala Zdenka Križanič, povezoval pa dramski igralec Bojan Marošević. V slovenski zna-

Kotnik. Izrazila sta zahvalo kulturnikom, ki vsako leto sodelujejo v tako velikem številu, se odlično predstavijo in pritegnejo številno občinstvo. Vsem navzočim sta zaželela obilo užitka ob spremljanju predstave.



*Zanimanja za kulturni večer invalidov je bilo zelo veliko*

kovni jezik je tolmačila Doris Pihler. Tema večera je bila »Praznujmo skupaj – kol'kor kapljic, tol'ko let«.

Navzoče sta nagovorila podžupan MOM, Saša Pelko, in predsednik Sveta invalidov MOM, Milan



*Igrana točka članov DGN Podravja Maribor z naslovom Trgatev*

Kulturni večer invalidov je bil tudi letos izredno dobro obiskan, kar dokazuje, da imamo radi kulturo. Želimo si, da bi se lahko čim večkrat družili ob podobnih dogodkih.



*Podžupan MOM Saša Pelko (drugi z desne), predsednik Sveta invalidov MOM Milan Kotnik z ženo in mariborska vinska kraljica*

Najlepša hvala vsem nastopajočim, vsem gostom in vsem sodelavcem SNG Maribor, Mestni občini Maribor, Nigradu in redarski službi ter vsem prostovoljcem, ki ste pripomogli, da smo preživeli čudovit večer. Hvala tudi zvestemu občinstvu, ker ste s svojo udeležbo in aplavzi nagrajevali in spodbujali nastopajoče.

**Milan Kotnik**

## Klicni center za osebe z okvaro sluha

V sredo, 19. oktobra 2016, smo se člani Društva za gluhe in naglušne Koper udeležili predavanja Klicni center za osebe z okvaro sluha. Imeli smo se prav lepo in izvedeli smo marsikaj novega.



Skupinska fotografija udeležencev (foto Aleksa Prelaz)

Pozdravila nas je Jasna Bauman, direktorica Zavoda Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, in nam lepo razložila, kaj sploh je Klicni center za osebe z okvaro sluha. To je program, ki z računalniško tehnologijo olajša sporazumevanje med gluhi in slišječimi. Osebe z okvaro sluha, posebno gluhe osebe, so se vrsto let spopadale s težavami, ko je bilo treba poklicati zdravnika in se naročiti na pregled, ali na zavod za zaposlovanje ter sporočiti, da se ne moremo udeležiti sestanka, ali se po telefonu pozanimati, katere dokumente potrebujemo, da lahko uredimo kakšno zadevo, ali pa poklicati policijo ob prometni nesreči ipd. Za vse te in druge življenjske položaje se je morala oseba z okvaro sluha odpraviti v ustanovo in sporočiti, kaj potrebuje. Poleg tega je za vsako tako zadevo gluha oseba potrebovala tolmača, ki ga je morala prej seveda naročiti in čakati, da je imel tolmač čas.

Danes ni več tako. Od leta 2009 namreč deluje Klicni center za osebe z okvaro sluha, s pomočjo katerega lahko osebe z okvaro sluha stopajo v stik z zdravniki, javno upravo in drugimi javnimi institucijami, in to 24 ur na dan. Uporabniki lahko komunicirajo po SMS-sporočilih, z videoklicem po svojem mobilnem telefonu, s pogovorom po spletu, po elektronski pošti in celo z videoklicem s programom Skype. Oseba se mora pred prvo uporabo le registrirati na spletnem naslovu kc.tolmaci.si. Registracija je hitra in preprosta.

Predavateljica nam je povedala še kar nekaj zanimivosti, med drugim tudi to, da se Klicni center za osebe z okvaro sluha nenehno razvija, da bi bil čedalje boljši. Trenutno so v njem zaposlene štiri kvalificirane tolmačice, ki uspešno pomagajo osebam z okvaro sluha. Na Zavodu Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik opažajo, da se zaradi tega sistema izboljšuje pismenost uporabnikov, saj ti pošljejo besedilo po elektronski pošti v Klicni center za osebe z okvaro sluha, tam pa ga za to usposobljene osebe uredijo in popravijo, nato pa pošljejo nazaj osebi z okvaro sluha. Tako se te osebe učijo opismenjevati, saj z vsakim elektronskim sporočilom vidijo in se naučijo, kako pravilno sestavljati posamezno pismo, prošnjo ali druge zadeve. Uporabniki so zelo zadovoljni, ker se poleg večje prilagodljivosti in lažjega načina komuniciranja tudi učijo.

Člani DGN Koper se iskreno zahvaljujemo direktorici Jasni Bauman in Zavodu Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, ker se tako pogumno spopadajo s težavami, ki jih imamo osebe z okvaro sluha, in jih uspešno rešujejo.

**Nika Korsič, DGN Koper**

## Nikola Tesla – človek prihodnosti

V petek, 18. 11. 2016, smo si s člani društva v Cankarjevem domu v Ljubljani ogledali poučno in zelo zanimivo razstavo z naslovom Nikola Tesla – človek prihodnosti. Ogled je trajal približno eno uro in v tem času, ki je vsekakor prekratek, da bi bolje spo-

znali osebnost in delo Nikole Tesle, smo vendarle izvedeli nekaj o njegovem življenju, predvsem pa o njegovem izjemnem talentu za fiziko in raziskovanje elektrike ter o vplivu, ki ga imajo njegovi izumi še dandanes na življenje.

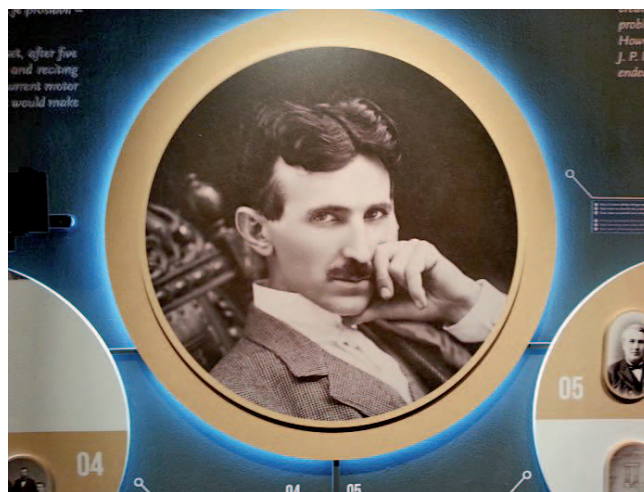


Člani društva so bili nad razstavo navdušeni

Videli in preizkusili smo nekaj njegovih izumov in se pri tem tudi zabavali. Posebno takrat, ko smo v rokah držali neonske luči, ki so svetile tako rekoč na daljavo, brez električne napeljave.

Tesla je bil za številne sodobnike izjemen mož in verjetno eden najpomembnejših izumiteljev vseh časov. Za prvo elektrarno, ki je proizvajala izmenični tok in so jo postavili na Niagarskih slapovih, so uporabili prav njegov patent. Prav tako je zaslužen za prvi prenos energije na daljavo in danes velja tudi za izumitelja radia, saj je prvi prenos radijskih valov, ki ga je sicer izvedel Marconi, temeljil na njegovem patentu. Zelo zanimiva je tudi ladjica, ki jo je upravljal brezžično. Ko je patent predstavil v New Yorku, so bili ljudje zelo nezaupljivi in niso verjeli, da je mogoče energijo prenašati

na daljavo. Mislili so, da je čarovnik ali da ima v ladjici skritega pritlikavca, ki jo upravlja.



Nikola Tesla, človek prihodnosti

Čeprav je že zelo zgodaj pokazal izjemno nadarjenost za fiziko in to dokazoval s svojimi izumi, pa so mu nekateri tudi nasprotovali. Tesla je namreč razmišljal zelo globalno in si je želel, da bi vsi ljudje imeli dostop do energije. Njegove ideje pa niso bile všeč financerjem, in ko so videli, da ne bodo imeli takšnega zaslužka, kot so sprva mislili, niso več želeli sodelovati z njim. Tesla je kljub finančnim težavam pri svojem delu vztrajal in dosegal izjemne rezultate, mi pa smo bili z razstavo zelo zadovoljni.

**Tine Jenko, sekretar DGN Ljubljana**

## Sprejem izziv, sem zaposljiv

20. oktobra 2016 je bil v prostorih rehabilitacijskega centra Soča v Mariboru organiziran posvet o zaposlovanju invalidov z naslovom Sprejem izziv – sem zaposljiv. Na posvetu je iz ministrstva za delo, družino in socialne zadeve govoril Tomaž Čučnik, iz Zavoda za zaposlovanje Suzana Butulen in Brina Weissensteiner. Predstavili so tudi rehabilitacijski center Soča in njihovo usposabljanje za delo, predstavilo pa se je tudi podjetje Ozara. Prikazali so možnosti, ki jih imajo invalidne osebe v zvezi z zaposlitvijo, in kakšne ugodnosti pridobi delodajalec z zaposlitvijo invalidne osebe.

**Nejc Šimenko**



Člani Podravskega društva so predavanje spremljali z zanimanjem

## Izlet na Koroško

V soboto, 15. oktobra, je bilo pravo jesensko jutro, ko smo se člani našega DGN Podravja Maribor –



Obiskali smo tudi cvetlično-zeliščni vrt v Prevaljah

bilo nas je kar 35 – odpeljali na izlet po prelepem Koroškem. V društvu so poskrbeli za dober program ogledov znamenitosti in na avtobusu vsem članom za malico razdelili jabolka. Prvi postanek je bil nad Kotljami na Preškem vrhu, kjer stoji spominski muzej Prežihovega Voranca. Vodeni ogled lepo urejene notranjosti Prežihove bajte nas je popeljal v čas preživljanja njegove mladosti. V Ravnah na Koroškem pa smo si ogledali grad Ravne,

v katerem so osrednja koroška knjižnica, stalna razstava v kapeli gradu in slikarska dela v grajskih prostorih.



Pred spominskim muzejem Prežihovega Voranca

Na kmečkem turizmu Marin-Miler v Šentanelu so nam postregli z dobro domačo hrano. Sledil je še voden ogled cvetlično-zeliščnega vrta v Prevaljah, kjer je široka ponudba zeliščne kozmetike in čajev kar klicala po nakupih. V večernih urah pa smo se vrnili proti domu.

**Lidija Salamon**

## Prednovoletno srečanje DGN Ljubljana

V soboto, 10. 12. 2016, smo se v prijetnem ambientu restavracije Skriti kot v Ljubljani člani društva ter drugi povabljeni zbrali na vsakoletnem prednovoletnem srečanju. Druženje je potekalo v praznično veselem razpoloženju, ki ga je popestril zanimiv program z videopredstavitvijo glavnih dogodkov v

letu 2016 in s športnim kvizom, v katerem ni manjkalo zabavnih elementov. Tako kot vsako leto je društvo tudi letos izreklo zahvalo članom odborov in sekcij društva za njihovo požrtvovalno delo, izbrali pa smo tudi najboljše športnike leta in obdarili letošnje jubilate. Predsednica društva Petra







Rotar je v nagovoru med drugim poudarila, da bo društvo še naprej skrbelo za izvajanje programov v korist gluhih, naglušnih in gluhoslepih. Ob prijetnem druženju je čas hitro minil, zaželeli smo si vse

dobro v novem letu 2017 in se z željo, da se prihodnje leto spet srečamo, poslovili.

**Tine Jenko, sekretar DGN Ljubljana**



## Dedek Mraz v DGN Ljubljana

»Siva kučma, bela brada, topel kožuh, zvrhan koš ...« Kdo ne pozna te pesmice, ki jo vsako leto prepevajo otroci, ko čakajo na prihod dedka Mraza, in ki tudi starejšim v spomin priključijo podobe iz otroštva.



Dedek Mraz z angeloma

»Siva kučma, bela brada, topel kožuh, zvrhan koš ...« Kdo ne pozna te pesmice, ki jo vsako leto prepevajo otroci, ko čakajo na prihod dedka Mraza, in ki tudi starejšim v spomin priključijo podobe iz otroštva.

V sredo, 14. decembra 2016, je v DGN Ljubljana dedek Mraz obiskal otroke gluhih staršev in jim prinesel darila. Kakopak, saj so bili vse leto pridni in so ubogali očka in mamico. Zato je moral ubogati tudi dedek Mraz in prav nobenega ni pozabil. V dvorani društva so otroci težko pričakovali njegov prihod, in ker smo vedeli, da se bo stari dobri

gospod malo zamudil (obdarovati mora namreč veliko otrok), smo zanje pripravili krajši program, da je čas hitreje minil. Najprej sta otroke razveselila angela in skupaj so v znakovnem jeziku zapeli pesmico Dedek Mraz.



Čarovnik Roman

Nato je nastopil čarovnik Roman in pokazal, kaj zna. Res je bilo kaj videti. Vsi, tudi angela, so ga budno opazovali in se čudili, kako mu uspejo vsi ti neverjetni triki in čarovnije.

Ko so se naposled zaslišale slavnostne fanfare, je v prostor vstopil dedek Mraz. Vsakega otroka je posebej poklical po imenu in ga obdaroval. Toda joj, kako zelo se mu je mudilo! Kajti čakalo ga je še veliko drugih otrok in pred njim je bila še dolga pot. Obljubil pa je, da prihodnje leto spet pride.

**Tine Jenko, sekretar DGN Ljubljana**



Otroci so se dedka Mraza resnično razveselili

## Splošno o alkoholu

V sredo, 16. novembra 2016, smo se člani Društva gluhih in naglušnih Koper udeležili predavanja Splošno o alkoholu. Bilo je zanimivo in poučno.

Predavala nam je že znana predavateljica, prof. zdravstvene vzgoje, Tanja Giuliatti, ki nam je najprej razdelila letake z zgovornim sloganom: »Premisli. Alkohol ubija.«

Nato nas je vprašala, ali je pitje alkohola koristna stvar in zakaj pijemo. Povedala nam je, da je kultura pitja alkohola v Sloveniji velika in da je alkohol zelo razširjen tudi med mladimi. Ti se že v šoli pogovarjajo, kako so bili ob koncu tedna pijani in kako so se imeli lepo. Vendar dejstvo, da mladi tako pogosto pijejo alkohol, ni nič kaj lepo, temveč je skrb vzbujajoče.

Tudi v anketah so osnovnošolci največkrat odgovorili, da so jim alkohol prvič ponudili starši. Težava je v tem, da alkohol v družbi veliko bolj toleriramo in ga dopuščamo. Najbolj ogrožena skupina mladostnikov je stara od 18 do 22 let.

Vendar je alkohol droga, ki lahko povzroči odvisnost in trajno okvaro jeter ali možganov. Povzroči propad celic v jetrih, torej jetrnega tkiva oziroma cirozo jeter. Alkohol lahko povzroči tudi propad možganskih celic. Najbolje se to vidi pri nosečnicah – če nosečnica pije v času nosečnosti, sploh v prvem trimesečju, so novorojenčki največkrat nedonošenčki. In teh je na leto kar okoli 1300!

Raziskave kažejo, da je alkohol velikokrat tudi vzrok za samomore in druge vrste nasilja, ker začnejo ljudje zaradi možganskih okvar stvari in realni svet dojemati drugače; ne vidijo prave slike, ampak popačeno. Stiska se s pitjem alkohola trenutno zmanjša, a težava ostane in je lahko ob redni uporabi alkohola le še večja.

Alkohol je najbolj problematičen tudi zato, ker je na dosegu roke in ker je pivo velikokrat celo cenejše kot naravni sok. Alkohol imamo vsak dan na jedilniku, ko ga ob jedi spijemo kozarček ali dva. Poleg tega alkohol redi, saj je zelo kaloričen: medica ima na primer v eni enoti (0,04 ml) kar 5 x 5 gramov sladkorja! Alkohol omeji sposobnost čutil: vid in sluh se zmanjšata, koordinacija telesa je slabša, poveča se tveganje za bruhanje in s tem zadušitve. Alkohol širi žile, zato se poveča možnost

srčno-žilnih bolezni, zunaj v mrazu pa lahko pride celo do podhladitve. Slovenija je na prvem mestu po umrljivosti zaradi srčno-žilnih bolezni.

Naj omenimo samo še to, da je alkohol eden glavnih dejavnikov tveganja udeležbe v prometni nesreči. Samo lani je bila vzrok za 29 % prometnih nesreč vožnja pod vplivom alkohola. Približno vsaka deseta prometna nesreča nastane kot posledica alkoholiziranosti povzročitelja, pri nesrečah s smrtnim izidom pa povprečno vsaka tretja.

13. novembra se je končal novembrski, drugi del nacionalne akcije Alkohol, ki je potekala od 4. do 13. 11. 2016, v kateri so partnerji Ministrstvo za zdravje, Agencija za varnost prometa, nevladne organizacije in Policija voznike in druge udeležence v prometu opozarjali in ozaveščali o nevarnostih alkohola.



Zadovoljni udeleženci predavanja so izvedeli veliko novega

Namen akcije je prispevati k zmanjšanemu številu voznikov pod vplivom alkohola, prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih snovi in s tem k manjšemu številu prometnih nesreč, pri katerih se kot sekundarni dejavnik (so vzrok) pojavljajo alkohol ali droge. V času akcije so potekale številne preventivne in medijske aktivnosti in veseli nas, da v tem obdobju ni bilo nobene hude prometne nesreče s smrtnim izidom, čeprav je potekala v bolj tveganem času martinovanja, v katerem se poveča poraba alkohola.

Agencija za varnost prometa se zahvaljuje vsem partnerjem, ki so sodelovali v nacionalni akciji in prispevali k izboljšanju varnosti v cestnem prometu, predvsem pa Policiji za učinkovit nadzor

na naših cestah.« (vir: [www.avp-rs.si/v-casu-akcije-alkohol-brez-hude-prometne-nesrece-s-smrtnim-izidom/](http://www.avp-rs.si/v-casu-akcije-alkohol-brez-hude-prometne-nesrece-s-smrtnim-izidom/))

Če povzamemo: najboljša je, da alkohola sploh ne pijemo. Če pa ga že, je prav, da pijemo v zmernih količinah, ženske pol manj kot moški. Nekdanja županja Ljubljane Vika Potočnik je na nekaterih dogodkih že uvedla spremembe: na pogostitvah v kozarcih za šampanjec ni bilo alkohola, temveč samo brezalkoholne pijače. Fino, kajne?

Bodimo sproščeni, zgovorni in veseli, rešujmo probleme in stiske brez opojnih pijač!

**Nika Korsič, DGN Koper**

### Viri:

- brošura PREMISLI. ALKOHOL UBIJA. (Vozimo pametno, Agencija za varnost prometa.)
- spletna stran: <https://www.avp-rs.si/v-casu-akcije-alkohol-brez-hude-prometne-nesrece-s-smrtnim-izidom/>

## Vprašanja bralcev

Rubrika Vprašanja bralcev je namenjena vam, dragi bralci, da postavite vprašanje ali izpostavite težavo, povezano z izgubo sluha, mi pa se bomo potrudili, da bo na vaše vprašanje odgovoril strokovnjak. Vprašanja lahko posredujete na elektronski naslov glasila Iz sveta tišine: [urednistvo.ist@zveza-gns.si](mailto:urednistvo.ist@zveza-gns.si).

V zvezi s komunikacijo in pridobivanjem informacij po elektronskih pripomočkih (mobitel, računalnik, televizija), pa tudi v živo z znakovnim jezikom in branjem z ustnic me skrbi vpliv na oči (obremenjevanje, dolgoročni učinki). Ali obstaja nevarnost, da zaradi dolgoletne uporabe elektronskih pripomočkov izgubim vid oziroma da se mi ta poslabša? Kako si lahko pomagam, da ne bi preobremenjeval oči, ob tem pa zadovoljim svojo potrebo po komunikaciji in informacijah? Kako se obvarovati pred glavkomom, katarakto, makularno degeneracijo in drugimi težkimi očesnimi boleznimi ob vsakodnevem obremenjevanju oči, ki mu slišiš niso izpostavljeni toliko kot gluhi, zaradi česar v splošni literaturi tudi ne dobim vseh potrebnih informacij o navedenih tveganjih?

**Miho**



*Sem ter tja si spočijte oči: pogledjte v daljavo, segrejte jih z dlanmi, umijte s hladno vodo in jim privoščite naravne obloge*

Komunikacija in pridobivanje informacij po elektronskih pripomočkih (mobitel, računalnik, televizija) in v živo z znakovnim jezikom in branjem z ustnic ne povečata nevarnosti za pojav glavkoma, katarakte oz. makularne degeneracije. Dolgoletna uporaba elektronskih pripomočkov ne vpliva na morebitno poslabšanje vida, svetovana je le občasna razbremenitev oči, tako da pogled občasno usmerite nekam v daljavo in ne gledate ves čas samo na blizu. Če vas skrbi, bi vam vsekakor priporočila okulistični pregled za oceno vidne funkcije in temeljit očesni pregled, meritev očesnega tlaka, morebitno oceno nočnega vida; po potrebi vam bo okulist predpisal ustrezna očala. Glede glavkoma je pomembna družinska anamneza – če je imel glavkom kateri od vaših staršev, je teoretično večja verjetnost, da ga imate tudi vi, uporaba elektronskih pripomočkov pa na to ne vpliva.

Oči imamo sicer zato, da jih uporabljamo, in tudi dolgoletna uporaba elektronskih pripomočkov ne povzroča izgube vida.

**asist. dr. Martina Jarc Vidmar, dr. med.**

Zanima me zavarovanje slušnega aparata. Ker se mi je sluh precej poslabšal, sem moral na trgu kupiti drug ustrezen, a rabljen SA. Kaj svetujete, kje ga zavarovati, oziroma ali naj uporabljam neza-



Različni slušni aparati

varovan slušni aparat? Koliko stane, kdaj je treba zavarovanje skleniti? Prosim za čim več uporabnih podatkov, da se bom lažje odločil.

**Janez**

Na vprašanje nam je uspelo pridobiti odgovor iz dveh slovenskih zavarovalnic, ki ju v celoti tudi navajamo.

**Zavarovalnica Triglav** ima že dolgoletne izkušnje z zavarovanjem slušnih aparatov, ki jih lahko zavarujete v sklopu zavarovanja za poškodbe aparatov. Slušni aparati se zavarujejo po načelu zavarovanja pred vsemi nevarnostmi ali t. i. zavarovanja »all risks«; to pomeni, da zavarovanje krije vsako uničenje ali poškodovanje zavarovanega slušnega aparata, razen pri izgubi celotnega aparata ali le njegovega dela, če to ni posledica kraje, vloma ali ropa, uporabe v nasprotju z navodili proizvajalca, pomanjkljivega vzdrževanja, stroškov vzdrževanja ipd. Vse podrobnosti lahko preberete v zavarovalnih pogojih, ki jih lahko pridobite v kateri koli naši poslovalnici.

Zavarovanje slušnih aparatov se lahko sklene kadarkoli, čeprav se stranke za zavarovanje najpogosteje odločijo ob nakupu slušnega aparata. Zavarovalna premija je predvsem odvisna od nabavne vrednosti novega slušnega aparata in njegove starosti. Cene slušnih aparatov so sicer različne in odvisne od več dejavnikov. A za določen slušni aparat lahko odštete tudi več sto evrov. V zadnjih letih zato ugotavljamo več povpraševanja tudi za zavarovanje osebnih slušnih aparatov.

Za podrobne informacije in ponudbo se lahko obrnete na našega zavarovalnega zastopnika ali na katerokoli prodajno mesto Zavarovalnice Triglav.

V **Adriaticu Slovenici** ponujamo zavarovanje slušnega aparata zavarovancem, ki imajo pri AS že sklenjeno stanovanjsko zavarovanje, ki ga imenujemo tudi Dom AS. Gre za poseben dogovor k zavarovanju (razširitev kritja za zavarovanje medicinskih pripomočkov), kjer je treba v zavarovalni polici navesti vrsto zavarovanega medicinskega pripomočka. S takim posebnim dogovorom je zavarovalno kritje širše, kot velja za običajne stanovanjske premičnine. Krite so namreč tudi nenamerne poškodbe, ki se zgodijo pri vsakodnevni uporabi slušnega aparata.

Vsekakor priporočamo sklenitev primerne zavarovanja, ne glede na to, ali je aparat kupljen kot nov ali rabljen, saj so cene teh pripomočkov po navadi kar visoke.

Premija za zavarovanje slušnega aparata je najbolj odvisna od vrednosti medicinskega pripomočka. Na končno višino premije pa vplivajo še korekcijski popusti, ki so odvisni od trajanja zavarovalne pogodbe, višine zavarovalne premije po polici Dom AS in od morebitnih že sklenjenih drugih zavarovanj pri Adriaticu Slovenici. Zavarovanje se lahko sklene šele, ko stranka prejme slušni aparat, saj je v zavarovalni polici treba natančno navesti tehnične podatke o slušnem aparatu, ki ga želimo zavarovati.

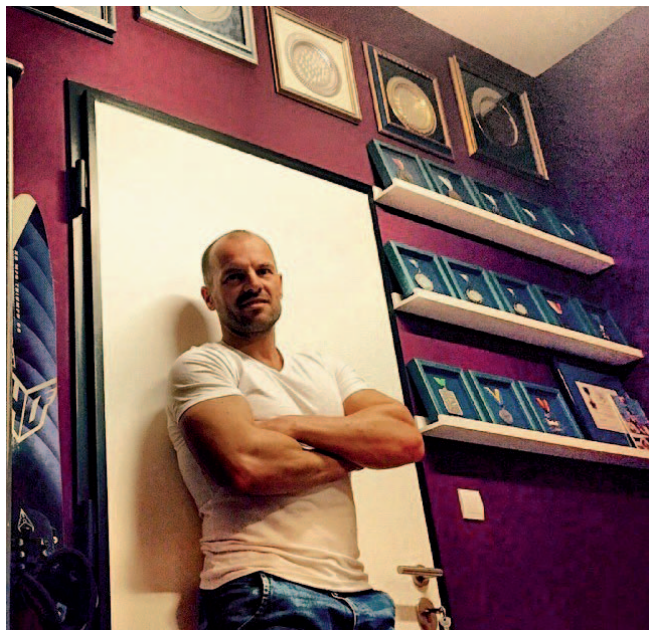


Spletna TV po internetu neprekinjeno ponuja informacije z različnih področij, ki so plod avtorskega dela gluhih in slišočih novinarjev.

Na spletnem portalu [www.gluhi.si](http://www.gluhi.si) so obiskovalcem na ogled različne kategorije vsebin: informativne, izobraževalne, kulturne, zabavne, športne. Izvajamo tudi produkcijo rubrik, kot so Športaj z mano, Kulinarični kotiček, Popolna preobrazba in druge.

Vabljeni k ogledu!

**Samo Petrač** je najuspešnejši gluhi športnik v zgodovini športa gluhih. Edini na svetu je osvojil medalje tako na poletnih kot zimskih olimpijskih igrah gluhih. Bogato smučarsko in kolesarsko kariero z 12 osvojenimi medaljami je leta 2014 končal z državnim Bloudkovim priznanjem.



Samo s številnimi športnimi priznanji (foto osebni arhiv Sama Petrača)

»Skupaj sem osvojil 12 medalj. Na olimpijskih igrah sem na 100 km v Bolgariji osvojil bronasto medaljo. Preostale pa sem osvojil na zimskih olimpijskih igrah in na evropskih prvenstvih.«



Bolgarija, 1993, OI gluhih, desno Samo Petrač, bronasta medalja (foto arhiv ZDGNS)

»Leto 1999: Avstralija, Sydney. Na olimpijskih igrah sem osvojil zlato medaljo v smuku, takrat sem tudi premagal raka, in tega ne bom nikoli pozabil. Ponosen sem tudi na medaljo CISS, Mednarodnega komiteja za šport gluhih za najboljšega športnika sveta, to je bilo leta 2001. To so moji najlepši spomini.«

»Ko sem na TV gledal najboljše smučarje, sem oboževal Ingemarja Stenmarka iz Švedske in Bojana Križaja, in sem se tudi sam navdušil nad smučanjem. Izbral sem slišiči klub Alpetur. Vsak dan sem treniral in napredoval do vrhunskega športa,« nam je o začetkih kariere povedal Samo.



Zgornja fotografija: Marjan Paveu, Janez Slatinšek, Aljoša Redžepovič, Sabina Hmelina, Samo Petrač, Lojzka Meglič, Franci Mrak, Franc Petrač (foto arhiv ZDGNS)

Njegov oče, Franc Petrač, je bil vsa leta Samove profesionalne kariere ob njem kot serviser nje-



Samo sina Jana redno spremlja na tekmah (foto osebni arhiv Petračevih)

govih smučarjev: »Samo je kot človek izredno osredotočen, in to mu je pomagalo tako v službi kot pri športu.«

Svoje znanje in izkušnje zdaj prenaša na sina Jana, ki je perspektiven atlet. Janu so očetovi dosežki merilo za lasten uspeh.



Jan in Samo med višinskim treningom (foto osebni arhiv Petračevih)

»Ker je bil šport njegovo življenje in je še vedno, je tudi mene vzgajal tako, da bi bil tudi sam športnik. Seveda so mi vsi njegovi uspehi za zgled. Želim si doseči vsaj toliko kot on ali še več. Za to delam,« nam je povedal Jan, ki je letos nastopil tudi na olimpijskih igrah v Riu de Janeiru.

»Izbral je tek na 1500 in 800 metrov, torej srednje razdalje. Moj sin je zdaj med člani najboljši v Sloveniji,« o sinovih uspehih pove vidno ponosni oče Samo in doda: »Pomagam mu in ga spremljam pri treningih. Sodeluje tudi moj oče. Učim ga, treniram, motiviram pa tudi masiram, in tako napreduje.«

Ne glede na dejstvo, da je Samo Petrač najboljši gluhi športnik vseh časov, je treba zapisati, da za svoje uspehe in dosežke nikoli ni bil niti ustrezno kategoriziran niti nagrajen. Če bi nastopal med slišječimi, bi bil nedvomno zvezdnik s polnimi žepi državnih nagrad in denarja sponzorjev, tako pa je njegova vrhunška športna kariera zapisana z zlatimi črkami le v svetu športa gluhih. Ne pobira nobenih sadov svojega dela, ima le številna priznanja, ki krasijo njegov dom, in spomine, ki živijo pri vseh, ki smo njegove uspehe spremljali in se z njim veselili. Prav gotovo bi o tem čudežnem dečku lahko

napisali odličen scenarij za film in se tako poklonili živi legendi.

**Marino Kegl** letošnje leto končuje s sanjskim uspehom, saj se je uvrstil med deset najboljših gluhih teniških igralcev na svetu. 21-letnik je s svojimi nastopi velik slovenski up in edini gluhi moški tenisač pri nas, ki je tako uspešen.

»Tenis imam zelo rad. Postal je moje življenje in način življenja naše družine. Tenis me izpolnjuje. Če ga igraš zares, potem je veliko odrekovanja in garanja. Je psihološko in fizično zelo naporen šport. Ko sem bil mlajši, sem razmišljal, da bi odnehal. Hvala bogu, da nisem. Ko pridejo rezultati, je izziv samo še večji.«



Marino in Darko Kegl na odprtju evropskega prvenstva gluhih v Portorožu (foto Sašo Letonja)

»Moj glavni motivator je moj oče, ki je moj reprezentančni trener in glavna opora na turnirjih. Trinajst let je povsod z mano. Zelo dobro se pozna in dobro se razumeva. Oče mi je nekoč dejal, da je treba trdo delati, če želiš, da bodo prišli rezultati. Danes zelo dobro razumem, kaj to pomeni. Takrat sem bil pa malo jezen,« nam še z nasmehom na obrazu pove simpatični Prekmurec.



Marino Kegl med igro na evropskem prvenstvu gluhih v Portorožu (foto Sašo Letonja)

Marino se na vsakodnevne treninge v mariborski Železničarski teniški klub vozi iz Murske Sobote. Poleg vsega je lani uspešno opravil tudi maturo: »To je zame zelo velika zmaga. Veliko noči sem prebedel ob knjigah, zjutraj pa sem šel na trening. Kljub vsem naporom sem bil odločen, da bom maturo naredil. Uspelo mi je, čeprav se mi je maja pokvaril polžkov vsadek in sem zelo slabo slišal. Bilo mi je zelo težko. Na srečo so mi starši, vsi profesorji in sošolci stali ob strani in me spodbujali. Hvala vsem.«

Marino je osvojil že 30 turnirjev v gluhi konkurenci in bil dvakrat izbran za gluhega športnika leta.



Simpatični Prekmurec po zmagi v prvem kolu evropskega prvenstva gluhih v Portorožu (foto Sašo Letonja)



Na Slovenia Deaf tennis open je Kegl osvojil 2. mesto (foto Sašo Letonja)

Kljub športnim uspehom ostaja skromen: »O tem, da bi bil komu vzor, nisem nikoli razmišljal. Zavedam se, da sem gluhi in da moram za uspeh vložiti veliko truda. Borim se do konca. Vesel sem, če kdo to ceni in se tudi sam začne truditi.«

Prepričani smo lahko, da bo Marino tudi v prihodnje nihal teniške uspehe in da bomo še velikokrat lahko uživali ob gledanju njegovega tenisa ter se veselili ob njegovih dosežkih.

**mag. Tina Grošelj  
Andrej Lakner**

An advertisement for the Slovenian Association of Deaf and Hard of Hearing People. The background is a scenic view of a lake and mountains. The text is in white and yellow. The logo of the association is in the top left corner.

**ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH  
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE**

*Privoščite si oddih!*

**V HRIBIH**  
Apartmaji Kranjska Gora

**V TOPLICAH**  
Apartmaji Moravske toplice

**NA MORJU**  
Apartmaji Piran  
Avtokamp Fiesa  
Hotel Fiesa

Več informacij dobite na [www.zveza-gns.si](http://www.zveza-gns.si) pod zavihkom rezervacije in predstavitev počitniških kapacitet, kjer svoj oddih lahko tudi rezervirate ali v društvih.



## Rekordnih 16 nastopov na 12. gledališkem festivalu gluhih

V domu kulture v Slovenskih Konjicah je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče v sodelovanju z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije pripravilo že dvanajsti gledališki festival gluhih. Na festivalu si je občinstvo ogledalo 16 gledaliških, plesnih in pevskih točk iz osmih društev gluhih in naglušnih, kar je največ doslej. Gledališki festival je bil odlična priložnost, da so se gluhi in naglušni gledališčniki predstavili širši javnosti. Z razvijanjem kulturnih nastopov pa ne krepijo le lastne ustvarjalnosti, ampak je bila to tudi priložnost za predstavitev njihove jezikovne in kulturne posebnosti ter za spoznavanje in druženje.



Rekordnih šestnajst nastopov na gledališkem festivalu gluhih (foto Sabina Hmelina)

Nina Jeranko, vodja kulturne sekcije MDGN Slovenske Konjice, je tokratni festival tudi vodila: *»Današnji festival je bil odlično izpeljan. Bila sem zelo vesela, da sem sprejela vlogo povezovalke programa, ker to že znam. Moram povedati, da so vsi gledališčniki odlično nastopali s smešnimi igrami, pantomimo, pesmimi, glasbenimi nastopi itn. Pred prireditvijo smo bili zelo v skrbeh, ali bomo dobro pripravili program, projekcijo, glasbo, ali ne bo preveč ali premalo glasna ... Vmes sem bila zelo živčna, ko se je začelo, bilo je veliko, na koncu sem se pomirila in je uspelo.«*

*»Dober program s kar 16 točkami! Kaj me je na festivalu najbolj pritegnilo? 'Pri zobozdravniku', kjer je igrala Sabina z izzivalnimi, bujnimi prsmi. Bila sem presenečena in sem težko verjela. Ker je bila športnica, zdaj pa to. Osupljivo!«* je Milica Razlag čestitala vsem nastopajočim.

Nika Majce, DGN Posavja Krško, ki se je predstavilo z igro Brez popkovine, je povedala: *»Igrali smo nosečnico, sestro, staro babico, ki je bolj smešna. Ekipni duh je odličen in smo zelo dobro sodelovali. Občutki so odlični, zelo smo se zabavali, zelo smo*

*uživali. Skratka, prihodnje leto bomo pripravili še eno komedijo in pričakujem, da bo predstava uspešna.«*

Marina Kunštek je bila nad festivalom navdušena: *»Danes je bilo zelo lepo, s čimer mislim tudi na organizacijo gledališkega festivala. Kot sem videla, je bila odlična, bili so marljivi in bilo mi je všeč.«*

Tudi na letošnjem festivalu so nastopile naše odlične Energične Štajerke, Lidija Letonja, Valerija Škof in Gabriela Špan, DGN Podravja Maribor, s pesmi mi Saj sva skupaj in Številka 3.

Lidija je povedala: *»Na današnji večer smo dobili veliko spodbud. Ogledali smo si 16 točk, v katerih je bilo veliko videti, in bilo je zanimivo. Čedalje več je zanimanja za nastopanje in vidim, da je bilo več mladih kakor starih. Zanimivo je bilo skupno delo mladih in starih, ne glede na starost, in še naprej se pripravljajo na skupne nastope.«*

Valerija je dodala: *»Najbolj pogrešam nekatera društva, v katerih imajo talente, a niso želeli nastopiti v gledališču. Tudi tistih, ki bi spodbujali mlade, manjka, kar je škoda. Letošnji festival s 16 točkami je rekord, upam pa, da jih bo vsako leto več, da bi bila gledališka predstava ves večer – ne samo eno uro, temveč tri, štiri ure.«*

Gabi pa je opisala priprave na nastop: *»Vadile smo normalno – malo časa skupaj, doma pa več. Dvakrat smo vadile skupaj, se dogovarjale, kako bo potekal ples, kretnje z govorom. To smo se dobro zmenile, potem smo vadile še doma.«*

Tokratnega festivala se je udeležil tudi mag. Cveto Uršič z Direktorata za invalide MDDSZ in bil nad festivalom vidno navdušen: *»Najprej hvala Medobčinskemu društvu Slovenske Konjice za povabilo. Imeli smo se čudovito, za nas slišče pa je bilo posebej zanimivo gledati tak gledališki nastop, kjer ni govora, ampak so kretnje, mimika. Lepo, zelo lepo.«*

Ob koncu festivala sta Anton Petrič, vodja kulture na ZDGNS, in Nina Jeranko vsem sodelujočim podelila priznanja.

Sabina Hmelina

## Društvo gluhih in naglušnih Pomurja se je predstavilo na Gledališkem festivalu gluhih in naglušnih

12. novembra 2016 je bil v Slovenskih Konjicah Gledališki festival gluhih in naglušnih, katerega pobudnik je bilo MDGN Slovenske Konjice, ki je ta kulturni festival tudi organiziralo.



*Dopust*

Letos je naše Društvo gluhih in naglušnih Pomurja ustanovilo gledališko skupino pod imenom Štrk. Prvič smo se predstavili na Mednarodnem dnevu gluhih in naglušnih 17. septembra v Murski Sobo-



*Kokošnjak*

ti, v novembru pa prav tako v kulturnem domu v Murski Soboti za izven. Vztrajnost, ki smo jo vložili v kulturni program našega nastopa, in zadovoljstvo občinstva sta nam dala motivacijo za vnaprej. Tako smo se z veseljem prijavi tudi na Gledališki festival gluhih in naglušnih v Slovenske Konjice. Predstavili smo vse tri točke igre, in sicer Dopust, Avtobus in Kokošnjak.



*Avtobus*

Kot predstavnica kulture našega društva sem ponosna na vse igralce, na njihov trud, vztrajnost in zaupanje vase. Naš namen je, da s svojo kulturo pokažemo in dokažemo, da smo tudi gluhi in naglušni sposobni nasmejati sliščečo populacijo; imamo svojo mimiko, s katero še bolje izrazimo pomen igre.

Na gledališkem festivalu smo se še dodatno izpopolnili, ko smo gledali nastope gluhih in naglušnih igralcev drugih društev. Bili so fenomenalni igralci, in kot rečeno, je bil festival na visoki ravni, dobro in lepo organiziran. Pohvala MDGN Slovenske Konjice, predvsem njihovi predstavnici za kulturo, Nini Jeranko.

**Dragica Bračič**

## 5. Martinov turnir v dvoranskem nogometu

Peti Martinov turnir v dvoranskem nogometu je potekal 12. novembra v Športni dvorani Kidričevo. Pomerilo se je pet ekip: DGNP Maribor, DGNP Maribor veterani, FC Litija, MDGN Slovenske Konjice, Flash Deaf Ljubljana. Na začetku sta zbrane športnike pozdravila predsednik Sveta invalidov MOM Milan Kotnik in predsednik športne sekcije Maribor Aleksander Trnjar ter jim zaželela dobre rezultate. Sledila sta predstavitev pravil in začetek turnirja. Po turnirju so v CID Ptuj podelili pokale in

medalje ter pripravili družabno srečanje, sočasno pa je potekal še turnir v namiznem nogometu.

Prvo mesto je osvojila ekipa FC Litija, drugo mesto je pripadlo veteranom DGN Podravja, tretje mesto MDGN Slovenske Konjice, četrto Flash Deaf, peto mesto pa DGN Podravja Maribor.

**Nejc Šimenko**



*Ekipa DGNP Maribor veterani*



*Ekipa DGNP Maribor*



*Ekipa MDGN Slovenske Konjice*



*Ekipa FC Litija*



*Ekipa Flash Deaf*

## Atlet Tadej, strelka Sandra in gluhi košarkarji so postali športniki leta 2016

Športna zveza gluhih vsako leto podeli naslove športnik leta tistim športnikom, ki so v preteklem letu dosegli najboljše rezultate. Laskavi naslov športnik leta je že drugič zapored prejel Tadej Enci, ki je v Torunu na Poljskem postal evropski prvak v dvoranski atletiki v teku na 400 metrov. Za najboljšo športnico je bila izbrana Sandra Legenič za strelske dosežke v slišči ligi in na državnem prvenstvu invalidov. Za najboljšo ekipo leta 2016 so razglasili slovensko košarkarsko reprezentanco, ki je v grškem mestu Solun osvojila četrto mesto na evropskem prvenstvu gluhih v košarki.

Sandra Legenič, športnica leta 2016, je bila ob prejemu plakete vidno ganjena. *»Zelo sem presenečena in počaščena, ker sem postala športnica leta, in to mi daje veliko zagona in motivacije za dobre rezultate, ker me ta šport zelo veseli. Moj cilj je, da bi dosegla čim boljše rezultate in da ne bi tekmovala samo v ligah ali regijskih ali državnih tekmovanjih, ampak bi rada tekmovala tudi v mednarodnih tekmovanjih in svetovnih igrah gluhih. Ali pa še celo olimpijskih.«*

Tudi Tadej Enci, športnik leta 2016, je bil naziva zelo vesel: *»V zelo veliko čast mi je prejeti to priznanje. To že drugo leto zapored, pomeni pa mi tudi veliko motivacijo za naprej, da vsak dan že na treningu iztisnem iz sebe maksimum. To bo zelo pomembno že v prihodnji sezoni, ko imam na sporedu največje tekmovanje do zdaj, in sicer olimpijske igre gluhih.«*



Robert Žlajpah, predsednik SZGS, Sandra Legenič, športnica leta 2016, in Anton Petrič, sekretar SZGS (foto Sašo Letonja)



Jan Orešnik, Gregor Doberšek, Tadej Enci, Robert Žlajpah, Sandra Legenič, Miha Jakofčič, Tomaž Klemen, Tone Petrič (foto Sašo Letonja)



Šprinterju Tadeju Enciju se obeta dolga športna kariera, polna uspehov (foto Sašo Letonja)

*Na igre se želim zelo dobro pripraviti, da bom na tekmovanju v življenjski formi in da bom čim bolj predstavljal slovenske barve.«*

Jan Orešnik, Miha Jakofčič in Robert Vlah so sprejeli nagrado za športno ekipo leta 2016: *»Ko smo dobili priznanje, je bilo to za nas pomemben dogodek, kar tudi nas motivira za naprej. Zadnja dva, tri mesece smo že začeli trenirati košarko za olimpijske igre, ki bo leta 2017. Upam, da bomo na olimpijskih igrah prišli na vrh z najboljšimi rezultati,«* je povedal Orešnik.

Športna zveza gluhih se je v posebni zahvali poklonila Saši Lukiću za požrtvovalno in odlično opravljeno delo trenerja. V zahvalo za nesebičen prispevek je prejel tudi posebno plaketo. Priznanje je dobil še kondicijski trener Igor Cesar, ki je gluhe košarkarje v dveh in pol mesecih zelo dobro pripravil in je njihov motivator. Tudi trener Gregor Doberšek je prejel priznanje za svoje delo, motivacijo in znanje, ker je popeljal atleta Tadeja Encija do naslova evropskega prvaka. Po številu vseh uvrstitev na državnih prvenstvih v različnih športnih panogah in kategorijah je največ točk osvojilo Društvo gluhih in naglušnih Celje. Plaketo za najuspešnejšo športno sekcijo je sprejel predsednik sekcije Tomaž Klemen.

V prihodnjem letu gluhe športnice in športnike čakajo velika tekmovanja. Naša smučarka Anja Drev se bo marca udeležila svetovnega smučarskega prvenstva v Innerkremsu v Avstriji. Julija so na sporedu olimpijske igre gluhih v Samsunu v Turčiji. Tam bodo nastopili atlet Tadej Enci, teniški igralec Marino Kegl in slovenska košarkarska reprezentanca. SZGS želi vsem čim uspešnejše priprave in obilo uspehov pri novih podvigih.

**Sabina Hmelina**



Kondicijski trener Igor Cesar je svoje delo odlično opravil in si prislužil posebno priznanje (foto Sašo Letonja)

## Tiršek in Pevčeva najboljša športnika invalida leta 2016

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS – POK) je na slavnostni prireditvi Športnik invalid 2016 v kongresni dvorani Austria Trend Hotela razglasila najboljše športnike invalide v letu 2016. Slavnostna govornica in častna pokroviteljica dogodka je bila dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport.



Najboljša športnica leta 2016 je dobitnica zlate medalje v strelstvu na paraolimpijskih igrah v Riu, Veselka Pevec (foto Vid Ponikvar/Sportida)

Naziv najboljše športnice leta 2016 je osvojila paraolimpijska zmagovalka in dobitnica zlate medalje v strelstvu na paraolimpijskih igrah v Riu, Veselka Pevec. Pevčeva je zmagala v streljanju z zračno puško stoje in je postavila paraolimpijski rekord.

Naziv najboljšega športnika leta 2016 je osvojil strelec Franček Gorazd Tiršek. Tiršek je osvojil sre-



Naziv najboljšega športnika leta 2016 je osvojil strelec Franček Gorazd Tiršek (foto Vid Ponikvar/Sportida)

brno medaljo na paraolimpijskih igrah v streljanju z zračno puško stoje, kjer ga je premagala Pevčeva.

Priznanji sta jima izročila ministrica Maja Makovec Brenčič in Damijan Lazar, predsednik ZŠIS – POK.

Za najboljša ekipo leta 2016 so razglasili moško reprezentanco slepih in slabovidnih v kegljanju za osvojeno 1. mesto na evropskem prvenstvu. Reprezentanco so sestavljali Safet Baltič, Jakob Vodušek, Tomaž Furlan, Miro Rus, Marjan Žalar, Igor Žagar, Sašo Kajtna in Franc Tomšič.



Robert Žlajpah, Grega Doberšek, Tadej Enci in Anton Petrič (foto Vid Ponikvar/Sportida)

Med nagrajenci je bil tudi gluhi atlet Tadej Enci, ki je skupaj s trenerjem Gregorjem Doberškom za osvojeni naslov evropskega prvaka v teku na 400 metrov v dvorani prejel bronasti znak iz rok Dragice Bac, generalne direktorice Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, in Janeza Sodrznika, podpredsednika Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez.

Za dolgoletno strokovno in organizacijsko delo med športniki invalidi so prejeli priznanja Polona Sladič, trenerka paraolimpijskih strelcev, prof. dr. Črt Marinček, specialist fizikalne in medicinske rehabilitacije v Soči in mag. Franc Hočevnar, dolgoletni prvi mož inštituta URI Soča.

**Drago Perko**



Dolgoletna članica MDGL Ana Krotko je v oktobru praznovala 98. rojstni dan. Rodila se je v carski Rusiji in kmalu po rojstvu oglušela. Zaradi nestabilnih političnih razmer sta skupaj z mamo poiskali zatočišče v Ljubljani, kjer je obiskovala Državno gluho-nemnico. Končala je tudi poklicno šolo in pridobila naziv krojačica ženskih oblačil. Zaposlila se je v podjetju Kroj Ljubljana in tam delala vse do upokojitve. V prostem času je veliko potovala z Zvezo gluhih in planinarila po slovenskih gorah, v katere se je zaljubila na prvi pogled. Od lanskega leta svoje dneve preživlja v domu starejših občanov, kjer redno prebira naše glasilo in se veseli slehernega obiska. Želimo ji vse najboljše in naj še dolgo ostane polna entuziazma in optimizma.

**Grega Mihelič**

**ANDREJA PIVEC**  
50 LET  
29. 10. 1966

Vse, kar upaš, naj se izpolni,  
kar iščeš, naj se odkrije,  
kar si želiš, naj se uresniči,  
vse, kar v srcu čutiš,  
naj se v srečo in ljubezen zlije.

**Vse najboljše želimo prijatelji iz društva!**



**BOGO BURK**  
90 LET  
26. 12. 1926

Življenje naj bo polno harmonije,  
ljubezen vsak dan nov naj cvet razvije!

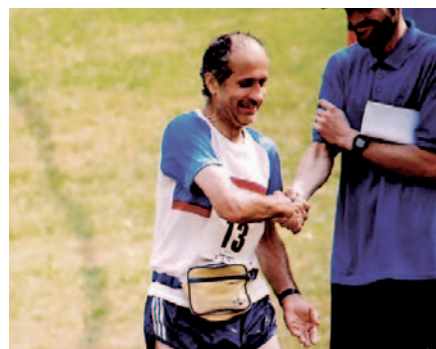
S toplino, z nežnostjo ta cvet zalij  
in vedno znova njegov čar odkrij!

**Vse najboljše želimo prijatelji iz društva!**

**Čestitamo Milanu Maroltu!**

Imamo te radi in ti želimo vse najboljše za 70 let!

**Atletska sekcija, d.o.o. TAM, Jože Vicman**



V času, ko se v družbi srečujemo z vse večjimi stiskami posameznikov in družin, so invalidi še posebej izpostavljeni družbenim spremembam. Z namenom, da jim čim bolj pomagamo, ZDGNS in društva izvajamo posebne socialne programe na državni in lokalni ravni. Ti programi v dobršni meri dopolnjujejo državno skrb za invalide oz. osebe z okvaro sluha, ki jih zastopamo. Opažamo tudi, da na nekaterih področjih popolnoma nadomeščamo državno skrb. Fundacija FIHO in različna ministrstva sofinancirajo programe na državni ravni. Občasno nam uspe dobiti kakšno namensko donacijo, ki jo porabimo za sofinanciranje posebnih socialnih programov na državni ravni.

Ker pa se spoprijemamo s čedalje večjimi stiskami posameznikov in družin, ki so obenem tudi osebe z okvaro sluha (gluhi, naglušni, gluhoslepi, osebe s polževim vsadkom), ter z omejenimi sistemskimi možnostmi pomoči, smo se skupaj s člani Upravnega odbora ZDGNS odločili, da bomo s pomočjo vaših prostovoljnih prispevkov zbirali posebna sredstva za najbolj ogrožene posameznike in družine, po potrebi pa tudi za kakšen poseben namen, ki bi bistveno lajšal življenje in delo naših uporabnikov. V prvi akciji zbiranja v letošnji jeseni smo prejeli že nekaj vaših prostovoljnih prispevkov, akcijo pa želimo nadaljevati in zbrati čim več sredstev. Zahvaljujemo se vam za vse doslej zbrane prostovoljne prispevke in za vse, ki bodo še prišli. O smotrni in racionalni uporabi teh sredstev bo odločal Upravni odbor ZDGNS. V danih možnostih in okoliščinah vas bomo o tem tudi seznanili v naših medijih.

Vljudno vas vabimo, da s priloženo položnico po svojih močeh prispevate prostovoljni prispevek.

ZDGNS